PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 300 lir

Leto XXXVI. Št. 162 (10.682)

TRST, sobota, 12. julija 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

VČERAJ DOPOLDNE V PROSTORIH JUGOSLOVANSKEGA VELEPOSLANIŠTVA V RIMU

ENOTNA DELEGACIJA SLOVENCEV V ITALIJI OBRAZLOŽILA VRHOVCU PRIZADEVANJA ZA UZAKONITEV GLOBALNE ZAŠČITE

Sekretar SFRJ naglasil pomen pravilnih rešitev za manjšinske pravice pri razvijanju odnosov med državama

Zvezni sekretar za zunanje zadeve SFRJ Josip Vrhovec v pogovoru s člani enotne delegacije Slovencev v Italiji (Telefoto AP)

(Od našega poročevalca)

RIM — Vprašanje zaščite slovenske narodnostne skupnosti je treba reševati skupno z razvojem odnosov med Italijo in Jugoslavijo, skladno z demokratično rastjo italijanske družbe in sporazumno z manjšino samo, ki vodi boj za dosego svojih pravic. To je poudaril jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec na srečanju z enotno delegacijo Slovencev v Italiji, ki jo je sprejel včeraj dopoldne v prostorih jugoslovanskega veleposlaništva v Rimu.

Enotno delegacijo so sestavljali sen. Jelka Gerbec, inž. Josip Pečenko, dr. Drago Štoka, Boris Race, Marjan Terpin in prof. Viljem Černo. Z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Vrhovcem pa so se udeležili pogovorov jugoslovanski veleposlanik v Italiji Marko Kosin, koordinator izvajanja osimskega sporazuma veleposlanik Ante Drndić, šef urada za Italijo pri oddelku za sosednje države na sekretariatu za zunanje zadeve svetnik Albin Bubičić in generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj.

Enotna delegacija je sekretarja Vrhovca seznanila s sedanjim stanjem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in s prizadevanji za dosego globalnega zaščitnega zakona, ki bi stvarno rešil pereča vprašanja Slovencev v Italiji, še prej pa so se zahvalili za sprejem ob priložnosti pomembnega obiska, ki predstavlja nov trenutek v zbližev anju in v utrjevanju prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo.

V razgovoru, ki je potekal v nadvse prisrčnem vzdušju, so člani enotne delegacije orisali vse aspekte potreb in zahtev slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Sen. Jelka Gerbec je poudarila, da ustava jasno jamči manjšinam pravice, da pa za slovensko manjšino v Italiji — z razliko od drugih manjšin — vprašanje še ni urejeno na zakonski ravni. Potrebno bo verjetno še mnogo truda, da bodo Slovenci dosegli odobritev zakona, ki bo res upošteval dejanske potrebe manjšine, tudi zato, ker so po zadnjih volitvah z uveljavitvijo Liste za Trst v tržaški pokrajini politični pogoji morda slabši. Med osnovnimi točkami, ki jih postavljajo Slovenci v Italiji kot bistvo zaščitnega zakona, je upoštevanje manjšine kot celote, brez razlik glede na pokrajino, v kateri živi, pravica do rabe slovenskega jezika na vseh ravneh in odločno zavračanje tez o deljeni meri priznavanja pravic na osnovi številčne prisotnosti manjšine na posameznih območjih, kajti to bi pomenilo ugotavljanje, oziroma preštevanje manjšine. Slovenci v Italiji, je bilo med drugim poudarjeno, pa nikakor ne morejo pristati na tak zakon, ki bi jim le omogočal, da vlagajo nekakšne prošnje za dosego pravic.

Inž. Josip Pečenko je poudaril izreden pomen misli sekretarja Vrhovca, ki je dejal, da se odnosi med dvema državama ne morejo razvijati optimalno, če se ne razvijajo tudi vprašanja manjšin. Osimski sporazum je zelo pomemben dokument, ki daje jasne smernice, ki morajo biti v pomoč in v oporo državi, ko v okviru notranje zakonodaje ureja manjšinsko vprašanje. Vendar pa načela ne zadostujejo: treba je preiti od izjav h konkretnim rešitvam. Prav tu pa ima slovenska manjšina vtis, da obstajajo težnje, da bi bil globalni zaščitni zakon presplošen in ne bi posegel v jedro vprašanj, ampak bi bil le nekakšna moralna osnova, da se manjšina lahko dalje bori za svoje pravice.

Dr. Drago Štoka je naglasil važnost tega obiska in izrazil prepričanje, da se bodo odnosi med Italijo in Jugoslavijo razvijali čedalje bolje. Slovenci pa se boje, da skušajo oblasti uspavati manjšino, saj v zadnjem času opažajo, da v uradnih krogih neradi govore o manjšinskih vprašanjih, čeprav vsi načelno priznavajo nujnost zaščite manjšine v osimskem duhu; do težav pa prihaja, ko je treba duh prevesti v stvarnost.

Boris Race je poudaril, da je tudi interes manjšine, da so odnosi med obema državama dobri, kajti kadar so ti odnosi dobri je tudi odnos do manjšine boljši. Tudi manjšina želi prispevati k poglabljanju teh odnosov, zato pa mora imeti zajamčen korekten in konkreten razvoj na vseh področjih, tudi na gospodarskem, kjer manjšinske organizacije — na primer slovenski bančni zavodi — zaradi birokratskih težav, ki pa so verjetno politično obarvane, ne morejo delovati v enakih pogojih kot sorodne italijanske organizacije.

Prof. Viljem Černo je orisal stanje v Beneški Sloveniji in je dejal, da se pravice ne smejo razlikovati glede na pokrajino, v kateri živijo Slovenci. Beneška Slovenija se bo lahko smotrno razvijala le, če bodo njeni prebivalci pred zakonom enakovredni s Slovenci na Tržaškem in Goriškem; to pa tudi pomeni, da mora biti zakonodaja taka, da v prvi fazi premosti dolgoletno politiko nasprotovanja vsakršnim pravicam in asimilacije beneških Slovencev. Kot pozitivna nota dela posebne delovne skupine v okviru komisije za pripravo predlogov za vladni zakonski osnutek za globalno zaščito Slovencev v Italiji je prišla do izraza pripravljenost za odprtje slovenskih šol v Beneški Sloveniji.

V nadaljnjem pogovoru ni bilo delo te komisije v celoti negativno ocenjeno, čeprav je bila izražena zaskrbljenost nad vsebino zakona in tudi nezadovoljstvo zaradi zavlačevanja s pripravljalnim delom. Medtem pa vprašanja stoje na mrtvi točki in oblasti si prizadevajo, da bi v času, predno bi bil sprejet zaščitni zakon, ne pristale na nobeno dodatno priznanje pravic ter celo omejujejo tiste pravice, ki sicer niso bile formalno priznane, a so jih že uveljavljali, kot na primer prepoved dvojezičnega žiga in napisa na praporu občine Doberdob in prepoved pravice do rabe slovenščine v konzultah goriške občine.

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je v odgovoru poudaril, da Jugoslavija stalno spremlja prizadevanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in da sodi vprašanje razvoja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske narodnosti v Jugoslaviji v kontekst odnosov med obema državama ter da bi zastoji v reševanju teh vprašanj vplivali na nadaljnje izboljšanje odnosov med Italijo in Jugoslavijo, o katerih je Vrhovec dejal, da bi ne mogli biti boljši, še zlasti če upoštevamo težko zgodovino teh odnosov in razlike v notranji ureditvi in mednarodnopolitični usmeritvi obeh držav. Vprašanje razvoja manjšin je tudi osnovno vprašanje človekovih pravic, je poudaril Vrhovec in dejal, da problemi obstajajo povsod, ter pri tem omenil upadanje števila otrok v italijanskih šolah v Jugoslaviji. Treba pa je najti možnosti, da se ti problemi rešujejo.

Kar zadeva vprašanje slovenske narodnostne skupnosti v Italiji je izrazil željo, da pride do odobritve zakona za globalno zaščito in je dejal, da ga je ministrski predsednik Cossiga obvestil, da je delo posebne delovne skupine po zastoju zopet steklo. Kar pa zadeva vsebino zakona samega je Vrhovec najprej poudaril, da je pravilno, da manjšina postavlja to vprašanje v okvir utrjevanja prijateljstva med obema državama: ni nujno, da je zakon za globalno zaščito povsem konkreten, toda mora poseči na vsa področja dejavnosti manjšine, sicer bi kot restriktivni zakon otežkoča manjšini nadaljnja prizadevanja za uveljavitev načelnih stališč. Bistvenega pomena so torej prizadevanja za dober zakon, ki so pomembnejša od zahtev po hitri odobritvi zakona brez primernih jamstev o njegovi vsebini.

Do dobrega zakona pa bo lahko prišlo ob upoštevanju razvoja prijateljskih in dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, v okviru demokratične rasti italijanske družbe in na osnovi boja manjšine, ki mora biti pri teh prizadevanjih subjekt. Pri tem pa je treba izhajati iz zavesti, da je razvoj manjšin tudi krepitev države in prav Jugoslavija je v tem pogledu edinstven primer, kako je mogoče preiti tudi pri reševanju teh kočljivih vprašanj od besed demokracije do vsebine demokracije.

BOJAN BREZIGAR

Zunanji minister ZRN kmalu v Jugoslaviji

BEOGRAD — Na povabilo zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca bo zunanji minister ZRN Hans Dietrich Genscher kmalu obiskal Jugoslavijo.

URADNI OBISK ZVEZNEGA SEKRETARJA ZA ZUNANJE ZADEVE SFRJ USPEŠNO ZAKLJUČEN

Med dvodnevnimi pogovori poudarjen namen nadalje utrditi odlične meddržavne odnose

Ugotovili so sličnost pogledov na skoraj vsa najpomembnejša mednarodna vprašanja
Predsednik republike Pertini zadržal Vrhovca na kosilu - Jutri sprejem pri papežu

RIM — Trdna zavzetost za okrepitev odnosov med Italijo in Jugoslavijo, ki jih obe državi ocenjujeta kot odlične, in sličnost v pogledih na skoraj vsa pomembna mednarodna vprašanja: to je ocena dvodnevnega uradnega in prijateljskega obiska jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca v Italiji. Obisk se je končal včeraj s sprejemom pri predsedniku republike Pertiniju, ki je zadržal Vrhovca na kosilu. Predsednika Pertinija je italijanski zunanji minister Colombo predhodno seznanil s potekom obiska in je Pertini takoj po srečanju z Vrhovcem izrazil zadovoljstvo nad tako pozitivnim razvojem vsestranskih odnosov med obema državama. Pertini se je tudi s toplimi besedami spomnil na predsednika Tita in poudaril, da je bila njegova smrt velika izguba za ves svet. Spomnil se je na svoj obisk v Jugoslaviji septembra lanskega leta, ko se je sestal s predsednikom Titom in dejal, da ceni lik predsednika Tita kot človeka, partizana, tovariša in borca za mir. Pertini je ob tej priložnosti zaželel čim uspešnejše delo jugoslovanskemu vodstvu in poudaril, da je za Italijo zelo važno, da se Jugoslavija še nadalje razvija kot doslej in da se ohranijo prijateljski odnosi med obema državama.

S sprejemom pri predsedniku se je, kot že rečeno, končal uradni obisk Josipa Vrhovca v Italiji. Včeraj popoldne si je Vrhovec v zasebni obliki ogledal nekatere rimske znamenitosti, danes bo v Vatikanu, kjer ga bo sprejel sekretar sveta za javna vprašanja Cerkve msgr. Achille Silvestrini (funkcija je uradni naziv vatikanskega zunanjega ministra), ni pa znano, če ga bo sprejel tudi državni tajnik msgr. Casaroli. Jutri dopoldne bo Vrhovca sprejel na avdijenci papež Janez Pavel II.; to bo njegov edini sestanek pred odhodom na oddih v Castelgandolfu. Po utrudljivem potovanju v Brazilijo. Nato bo Vrhovec odpotoval v San Marino, kjer se bo zadržal še v ponedeljek.

Obisk Josipa Vrhovca v Italiji ni bil, po oceni obeh strani, prelomnica; bil je odraz kontinuitete. Stiki med obema državama so zelo pogosti in v kratkem se bodo nadaljevali. Vrhovec je Colomba že povabil na obisk v Jugoslavijo, predsednik Pertini pa je prav tako izrazil prepričanje, da bo še potoval v Jugoslavijo in Vrhovec mu je dejal, da je vedno dobrodošel. V duhu te kontinuitete so potekali razgovori, na katerih sta delegaciji pregledali vsa dvostranska vprašanja in v vseh primerih našli skupni jezik. Mimo tega pa je pomembno tudi dejstvo, da sta Italija in Jugoslavija čedalje bliže tudi v pogledih na velika svetovna vprašanja, na vprašanje miru in popuščanja napetosti ter na vprašnje blažitve razpona med razvitimi državami in državami v razvoju. Obe državi imata pomembno vlogo v Sredozemlju in pripravljata se na udeležbo na madridski konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi. Seveda obstajajo razlike, ki izhajajo iz pripadnosti Italije paktu NATO in Jugoslavije gibanju neuvrščenih; še zlasti prihajajo te razlike do izraza, ko gre za gledanje na bližnjevzhodno vprašanje, kjer Italija podpira campdavidsko politiko. Jugoslavija pa vztraja pri osnovnem vprašanju priznanja pravic palestinskemu narodu. Razlike v ocenjevanju mednarodnih žarišč pa seveda ne vplivajo na zavzemanje obeh držav za politiko miru in sodelovanja med državami.

O obisku bodo danes izdali skupno poročilo. (bbr)

RIJAD — Avstrijski kancler Bruno Kreisky je v intervjuju za rijadski dnevnik «Al Rijad» izjavil, da bo skušal prepričati ameriškega predsednika Carterja in njegove sodelavce, naj spremenijo zadržanje do palestinske osvobodilne organizacije

---

AMAN — V jordanski prestolnici se je danes začela izredna konferenca zunanjih ministrov islamskih držav, ki bodo na palestinsko zahtevo proučili položaj na zasedenih arabskih ozemljih.

KAIRO — V dobro obveščenih kairskih krogih se je izvedelo, da bodo prihodnji teden v Egiptu obnovili pogajanja o tako imenovani «avtonomiji za zasedena ozemlja».

Srečanje Vrhovca s Pertinijem (Telefoto AP)

NEGODOVANJE GLEDE «SOLIDARNOSTNEGA SKLADA»

Živahne skupščine v tovarnah

RIM — Polemike, ki so jih vzbudili med političnimi silami vladni ukrepi proti krizi, predvsem pa vladna odločitev, da jih uveljavi v obliki zakonskih odlokov, ostajajo žive tudi v sindikalnih vrstah. Vrstijo se izjave posameznih sindikatov ali njihovih voditeljev, medtem ko prihajajo z delavskih skupščin v tovarnah protislovne, v glavnem pa negativne ocene. Po vsej Italiji je razprava med delavstvom, ki bo sicer zavzela bolj množične razsežnosti v prihodnjem tednu, zelo vneta, posebej kar zadeva «solidarnostni sklad», ki naj bi ga ustanovili s polodstotnimi odtegljaji na mesečnih plačah vseh zaposlenih, oziroma podrejenih delavcev in uradnikov.

Na dosedanjih delavskih skupščinah je vsekakor prevladovalo nasprotovanje novemu žrtvovanju dela prejemkov ob nezaupanju, ki ga krepijo dolgoletne izkušnje, da bo njihova žrtev res začasna (po petih letih naj bi odtegnjeni zneski vrnili z obrestmi), zlasti pa, da bo zares služila za preporod Juga in za zaposlovanje mladine. Krajevna sindikalna vodstva so občutljiva za negodovanje, ki prihaja iz tovarn (ponekod so bile tudi krajše stavke) in ustrezno reagirajo.

Tako je tajništvo milanske enotne zveze kovinarjev zahtevalo, da vlada umakne odlok o skladu, deželni vodilni odbor zveze CGIL - CISL - UIL za Piemont pa je odobril dokument, v katerem zahteva, naj vlada predloži ustanovitev solidarnostnega sklada v obliki zakonskega osnutka, o katerem naj politične sile razpravljajo in vnesejo potrebne popravke. Nekateri tovarniški sveti, posebej v Genovi, še vedno predlagajo splošno protestno stavko proti vladnim ukrepom, češ da zvračajo vse breme krize na delavce.

Včeraj je namestnik generalnega tajnika CGIL Marianetti zatrdil, da se sindikati niso premislili in da je primerno, da parlament razpravlja o tehničnih vidikih upravljanja sklada. Tajništvo UIL odločneje zagovarja fond, soglaša pa s potrebo poglobitve oblik upravljanja in njegovih smotrov.

ZASEDANJE VSEDRŽAVNEGA SVETA VEČINSKE STRANKE

Opozicija v KD ne odobrava stališča strankinega tajnika

Piccoli vztraja na tezi centralnosti in zavrača sporazume z desnico in levico - Pismen poseg obolelega Zaccagninija

RIM — Včeraj se je na sedežu Krščanske demokracije (Palača Sturzo — EUR) sestal vsedržavni svet Krščanske demokracije, ki bo že z današnjim dnem zaključil svoje delo.

Ob odprtju srečanja je na kratko spregovoril predsednik sveta Forlani, ki je posebno poudaril nujnost boja proti terorizmu. Prisotni so počastili spomin svetovalca Pina Amata, ki so ga ubili teroristi.

Takoj potem je strankin tajnik Piccoli podal svoje poročilo, ki obsega 93 tipkanih strani. Piccoli je posvetil svoje pozornost petim glavnim temam: volilni rezultati, vprašanje odborov (občinskih, pokrajinskih, deželnih), centralnost KD, upravičenost politične linije KD, problemi stranke. Poročilo je trajalo dve uri.

Glede prvega vprašanja je Piccoli menil, da je KD doživela na volitvah dober uspeh, medtem ko je KPI utrpela precejšnje izgube. Glede krepitve PSI pa je menil, da je nov avtomističen zagon te stranke bil nagrajen z glasovi volivcev. Po mnenju tajnika so volivci podprli tiste stranke, ki zastopajo tezo možnosti vladanja v sedanjih političnih okvirih. Nadalje se je laskavo izrazil tudi o socialdemokratih.

O vprašanju odborov je Piccolli dejal, da KD zavrača sporazume z MSI in s komunisti. Socialiste pa je opomnil, da bi morali biti dosledni povsod, kjer obstajajo pogoji za sodelovanje med demokratičnimi strankami, tako, da se solidarnost med njimi ne bi odražala samo pri vrhovih.

Potem je tajnik posvetil precej prostora vprašanju centralnosti. KD je že 35 let v ospredju demokratičnih ravnotežij v državi. Ta položaj pa ji pripada zaradi naklonjenosti ljudskih množic. Tu je zatrdil, da je danes prav KPI praktično izolirana. Komunisti ne predstavljajo politične alternative in če bi jo socialisti zahtevali bi pravzaprav zanikali politično linijo, ki jim je prinesla velik uspeh.

Potem ko je obravnaval teme nacionalne, ustavne in demokratične solidarnosti se je dotaknil še vprašanj mednarodne politike in vprašanja gospodarstva. Še posebej je poudaril potrebo po evropsko - ameriški solidarnosti. Glede gospodarstva je pohvalil vladni dekret, ki zadeva solidarnostni sklad.

Zadnji del svojega govora je tajnik posvetil vprašanjem strankine krepitve, še posebno na področju bolj zagnanega dela pri izdelavi in izvajanju strankinega programa. Odprl je vsaj formalno vrata pri vodstvu stranke tudi pripadnikom notranje opozicije.

Piccolijevemu poročilu je sledil odmor do 18. ure, ki je omogočil, da so se sestale razne strankine struje ter se dogovorile za nastope pri diskusiji, ki se je začela ob 18. uri in se bo nadaljevala še danes do izglasovanja resolucije.

Glede sestanka Zaccagninijeve skupine je poslanka M. Eletta Martini izjavila, da v sedanjem stanju Piccolijevo poročilo ne dopušča, da bi skupina spremenila svoje stališče. «Odgovori, ki nam jih je dal tajnik — je dejala — ne odgovarjajo resnici. Vizija neke izolirane KPI je daleč od stvarnosti.» Še bolj ostri so bili «Andreottijevci». C. Pomicino je dejal, da je Piccolijevo poročilo zbrisalo vsako možnost dialektične debate na ravni sveta v teku. Martinijeva je najavila za danes Zaccagninijev poseg v debato, ki ga bo prebral neki drugi predstavnik, ker je bivši tajnik bolan.

Medtem se je zvedelo, da je sklican za 21. in 22. julija centralni komitet PSI, ki bo med drugim sklepal tudi o datumu sklicanja izrednega kongresa stranke. Za 18. 19. in 20. julija pa je sklican vsedržavni svet liberalne stranke.

Neurje in toča v Sloveniji

LJUBLJANA — Včeraj popoldne je vsa območja Slovenije razen Štajerske in Prekmurja zajelo močno neurje s točo. Toča v velikosti kokoši zrn je največ škode naredila na pšeničnih poljih v Pomurju ter v vinogradih in sadovnjakih v primorskem delu Slovenije.

OB KONCU FRANCOSKO-NEMŠKEGA SREČANJA

Giscard in Schmidt poudarila potrebo po večji vlogi Evrope

Omilila pa sta stališča, ki bi lahko sprožila negodovanje Washingtona

BONN — Včeraj so se v Bonnu končala 36. francosko nemška posvetovanja s kratko izjavo francoskega predsednika Giscarda d'Estainga in zahodnonemškega kanclerja Helmuta Schmidta, ki sta potrdila stališče o večji vlogi Evrope in njenem kakovostnejšem doprinosu tako za strateško ravnotežje kot za mir v svetu.

Na kasnejši tiskovni konferenci sta bila državnika izčrpnejša, a sta se spretno izmikala odgovorom, ki bi lahko sprožili negodovanje Washingtona. To pa ne pomeni, da ne predstavljajo sedanja posvetovanja prelomnice v odnosih obeh držav. Kljub omiljenim izjavam je jasno, da je francosko-nemško prijateljstvo prešlo v drugo obdobje, ko se že rišejo jasni obrisi bodoče vloge obeh držav v evropski skupnosti. «Z zadovoljstvom smo pozdravili francoski sklep o modernizaciji njene vojske, je dejal Schmidt, saj je nastal iz istih potreb kot decembrska odločitev NATO pakta.» Pariz in Bonn se torej strinjata, da je Sovjetska zveza porušila ravnotežje sil v Evropi, zato pozdravljata vsako pobudo, ki bi ponovno vzpostavila prejšnje ravnotežje. Schmidt torej podpira sklep o izdelavi francoske nevtronske bombe, a pripominja, da sta vojaški vlogi obeh držav različni: «Francija je jederska sila, medtem ko ZRN daje svoj doprinos v konvencionalnem orožju.» Zahodnonemški kancler je tudi zagotovil, da francosko-nemško vojaško kancler je tudi zagotovil, da francosko nemško vojaško sporazumevanje ne pomeni poskus Bonna, da bi s francosko pomočjo obšel sporazume, ki mu prepovedujejo posest jedrskega orožja. «Nemčija ni in ne bo nikoli jedrske sila», je zagotovil Schmidt.

Vse to pa še ne pomeni, da se nista Bonn in Pariz sporazumela tudi o jedrskem oboroževanju. Bonski dnevnik «General Anzeiger», ki je precej blizu vladnim krogom trdi namreč, da Francija ponuja ZRN jedrsko in vojaško kritje v primeru napada, če bi bila Nemčija pripravljena kriti stroške za razvoj francoskega jedrskega orožja. Nemški odgovor ni znan, kar je tudi razumljivo, saj bi Washington temu nasprotoval. Na tiskovni konferenci je Schmidt celo izjavil, da ni njun namen spremeniti Evropo v tretjo velesilo, a obenem je ponovil stališče «o večji vlogi in teži Evrope».

Tudi francoski predsednik je skušal omiliti morebitno zadrego svojega gostitelja in je bil precej bolj umirjen kot na govorih in sprejemih med uradnim obiskom. Povedal je, da so med dosedanjimi posvetovanji proučili medsebojno sodelovanje pri preprečevanju negativnih posledic gospodarskega zastoja in prešli h konkretizaciji načrta o skupnem francosko-nemškem telekomunikacijskem satelitu in tanku za obe armadi. Giscard je tudi pozitivno ocenil Schmidtovo potovanje v Moskvo: «Nedopustno bi bilo, da bi bila Evropa odsotna, ko se mednarodna napetost stopnjuje». Glede omejevanja «evrostrateških» jedrskih raket je Giscard poudaril, da je Francija «svobodna jedrska sila» in ni zato vezana na decemberski sklep NATO o modernizaciji raketnega sistema, dodal pa je, da je treba s pogajanji določiti «skrajno mejo evrostrateške oborožitve». Pogajanja bodo po Giscardovem mnenju izredno težavna, saj bo težko določiti oborožitev, ki jo je treba omejiti. Prav zato mora biti pristop globalen. Ravnotežje sil je treba doseči z omejevanjem vsega orožja, tako jedrskega kot konvencionalnega. Francoski predsednik je tu jasno povedal, da raketno in jedrsko ravnotežje med NATO in varšavskim paktom ne more še vzpostaviti dejanskega ravnotežja, saj so konvencionalne sile vzhodnega bloka močnejše od zahodnih. Giscard je tudi izrazil prepričanje, da je treba čimprej ratificirati sporazum o omejevanju strateške oborožitve, SALT 2 med ZDA in SZ, saj bi to pozitivno vplivalo na pogajanja za sklenitev sporazuma v Evropi. Ob tem je ponovno branil svojo zamisel o vseevropski konferenci za razorožitev, o kateri bodo razpravljali tudi na konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki bo jeseni v Madridu.

O bodočih sovjetsko-evropskih pogajanjih sta bila torej državnika izredno previdna in skušala preprečiti vsak preuranjen optimizem, dosedanje izjave sovjetskih voditeljev so bile precej protislovne, a tudi Bela hiša se ni še v celoti razjasnila. Nobenega dvoma pa nimata državnika glede Afganistana. Za njiju je «sovjetska invazija nesprejemljiva». Dovolj jasno pa sta tudi povedala, da ne vidita kratkoročnih možnosti, da bi Sovjetska zveza umaknila svoje vojake iz te azijske države.

Glede bližnjevzhodnega zapleta sta Giscard in Schmidt mnenja, da mora Evropska gospodarska skupnost na prihodnjem zasedanju generalne skupščine OZN sprejeti skupno stališče, ki naj vnese «prvine zmernosti», kot odraz sklepov beneškega vrha.

Papež se danes vrne v Vatikan

MANAUS — Svoj dolgi obisk v Braziliji je papež Janez Pavel II. končal včeraj s slavnostno plovbo po reki Amazonki, po kateri ga je spremljalo več sto plovil domačinov, ki so tako kot preostali Brazilci videli v njem nekak katalizator najrazličnejših ljudskih želja. Od osebnih do družbenih — vse so imele skupen imenovalec: rešite nas raznovrstnih tragedij, ki bijejo predvsem revnejše sloje, to se pravi veliko večino brazilskega prebivalstva.

V četrtek zvečer je tako stopila pred papeževe oči tragedija Indiosov, katerih je bilo na amazonskem področju pred tremi stoletji dva milijona, sedaj pa jih je le sto tisoč, ki so raztreseni na izredno težko dostopnih področjih in razpršeni med 203 plemeni. Poglavarji nekaterih plemen so papežu v zelo neposrednem tonu poudarili, da jih obsoja na izumiranje, oziroma na pravi genocid, industrijska invazija, ki je nobena oblast noče zajeziti.

Prvič v brazilski zgodovini je televizija posredovala v vsedržavnem merilu posnetke Indiosov, ki so javno iznesli svoje izredno pekoče probleme. Papež jih vsaj z besedami ni razočaral: v svojem kratkem odgovoru je zelo jasno branil njihove specifične pravice in je pozval oblasti, naj jih ustrezno zaščitijo.

Danes zjutraj se bo po predvidevanju Janez Pavel II. vrnil v Vatikan, jutri pa ga čaka srečanje z jugoslovanskim državnim tajnikom Josipom Vrhovcem.

Djuranović sprejel albanskega ministra

BEOGRAD — Predsednik ZIS Veselin Djuranović je včeraj sprejel ministra za zunanjo trgovino republike Albanije Nedina Hoxho in se z njim pogovarjal o vprašanjih v zvezi z nadaljnjo poglobitvijo stikov sodelovanja med državama. Z zadovoljstvom sta ugotovila, da se gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Albanijo ugodno razvija in da obstoji obojestranska pripravljenost, da bi to sodelovanje v prihodnje še okrepili. V pogovoru sta poudarila, da Jugoslavija in Albanija kot sosedi morata sodelovati v obojestranskem interesu in na enakopravnih temeljih. Razvoj takšnega sodelovanja prispeva ne le k miru in stabilnosti na Balkanu, ampak tudi v Evropi.

Nedin Hoxha je včeraj prispel v Ljubljano. Na brniškem letališču je gosta pozdravil podpredsednik IS Slovenije Jože Huis. Z gostom je dopotoval tudi zvezni sekretar za zunanjo trgovino Metod Rotar. Hoxha si je ogledal nekatere obrate SOZD Iskre, v Gospodarski zbornici Slovenije pa se je pogovarjal o sodelovanju s predstavniki zainteresiranih organizacij združenega dela Slovenije.

Stavka novinarjev in tiskarjev

V torek ne izide noben italijanski list

RIM — V torek, 15. t.m., ne bo izšel noben italijanski časopis zaradi stavke novinarjev in tiskarjev. Obe kategoriji sta se odločili za skupno protestno akcijo, da bi opozorili javno mnenje na poskus dokončnega pokopa osnutka reforme založniške dejavnosti, ki bi edina lahko omogočila kakovostno rast italijanskih sredstev množičnega obveščanja in bi jim nudila moznost izhoda iz krize, ki jih hudo bremeni.

MED VČERAJŠNJO SEJO DEŽELNE SKUPŠČINE

Predsednik deželnega sveta Colli se je spomnil požiga Narodnega doma

Poudaril je, da je bil požig eden prvih korakov na poti totalnega uničenja vsega kar je bilo slovenskega in slovanskega - Izrazil je tudi željo, da bi bil slovenski narodnostni skupnosti zagotovljen zaščitni zakon

Deželna skupščina je posvetila del včerajšnje seje obletnici požiga slovenskega Narodnega doma. Predsednik deželnega sveta Mario Colli se je namreč na začetku seje spomnil tega pomembnega zgodovinskega dogodka, ki je predstavljal tragično predomnico v polpretekli zgodovini našega narodnostnega obstoja. «Požig sedeža številnih slovenskih družbenopolitičnih, gospodarskih in kulturnih ustanov, je dejal Colli, je eno izmed prvih in najbolj krutih poglavij zgodovine teh krajev, eno izmed najhujših dejanj, kar so jih storili fašisti več kot dve leti pred tako imenovanim pohodom na Rim. To dejanje je zadobilo neki emblematičen pomen; že od nekdaj je bilo predmet preučevanj, razmišljanj in analiz s strani zgodovinarjev in politikov, tako v Italiji, kot v Jugoslaviji in drugih državah, in o njem tečejo razprave tudi danes.

Za našiste je bil požar «zgledno očiščevalno dejanje», je med drugim poudaril predsednik deželnega sveta. Služilo naj bi kot lekcija, kot prvi korak na poti totalnega uničenja vsega, kar je bilo slovenskega in slovanskega. Temu požigu so dejansko sledili drugi napadi na posameznike in ustanove. Protidemokratični, protidelavski in protislovenski napadi, je dejal Colli, so se množili. Julijska krajina je bila ena izmed tistih dežel Italije, kjer so fašisti izvedli največje število uničevalnih akcij (uničili so 134 poslopij), napadov in kazenskih ekspedicij, in sicer vse dotlej, dokler ni fašizem postal režim in z nasiljem izbrisal vsakršno sled demokracije.

Tudi za Slovence in italijanske demokrate je imel požar emblematično vrednost: zaostril je boj, ki je potekal v vse hujših pogojih do končne tragedije, ki jo je predstavljala vojna in do odporniškega gibanja, iz katerega je zrasla demokratična republika, ki je bila osnovana na delu in ki je v načelih zavrnila nacionalizem in vojno ter se izrekla za enakost pravic za vse državljane.

«Deželni svet ni tisti sedež, kjer bi se obnavljalo zgodovinske dogodke in dajalo poglobljena mnenja in tolmačenja, je dejal v nadaljevanju svojega spominskega govora predsednik Colli, kljub temu pa smatram za potrebno, da obudim v spominu ta dogodek. Ne gre za formalno obujanje spominov, pač pa za preverjanje dolge poti, ki je bila opravljena v teh krajih, v Italiji in v Jugoslaviji, v odnosih med obema državama, ki so jih te dni potrdili na srečanjih v Rimu med jugoslovanskim zunanjim ministrom in predsednikom republike ter predstavniki italijanske vlade.

Predsednik Colli je svoj govor zaključil z željo, da bi se fašizem in njegove nasilne metode nikdar več ne povrnili, da bi bilo nasilje dokončno premagano in da bi na zakonodajni ravni čimprej zagotovili globalno zakonsko zaščito slovenski narodnostni skupnosti, ki živi v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Prav tako je izrazil željo, da bi se utrdili odnosi prijateljstva in sodelovanja med ljudstvi in narodnostmi, ki živijo v teh krajih ter med državama, ki ju danes povezuje odprta meja in skupna želja po miru v svetu ter družbenem napredku.

* * *

Komentiral dogodek, ko je zapisal, da so «plameni Balkana končno očistili Trst, ki se je z močjo patriotične tradicije postavil na čelo fašizma».

Svetovalec Kodrič je prisotne opomnil (med temi tudi publiko, ki je njegovim besedam sledila z neprikritim nezadovoljstvom, pri tem pa naj še dodamo, da je odbornik Gambassini zapustil sejno dvorano in se vrnil na svoje mesto šele, ko je skupščina začela razpravo o drugih vprašanjih), kaj vse je prinesel fašizem in poudaril, da mora ostati požig Narodnega doma trdno v spominu vseh Tržačanov, da bi se taki dogodki nikoli ne ponovili in zaključil, da mora ostati Trst aktiven zagovornik miru

Njegove besede so očividno zbodle neofašistične svetovalce, saj so hoteli do besede, ki jim jo je župan tudi dal. Njihov predstavnik je komemoracijo požiga Narodnega doma označil le kot slovensko - komunistično provokacijo. Takim žaljivim besedam je hotel odgovoriti in dogodek komemorirati tudi svetovalec Lokar, župan Cecovini pa ni dopustil, da bi se odprla razprava. Kljub protestu komunistov, socialistov in radikalcev je svetovalcu Lokarju odvzel besedo in prešel na druga vprašanja.

OB 60-LETNICI POŽIGA

Danes množično pred Narodni dom

Odbor za spominsko akcijo ob šestdeseti obletnici požiga Narodnega doma vabi vse Slovence, naj danes z množično prisotnostjo pred nekdanjim Narodnim domom v Ul. Filzi podprejo simbolično spominsko akcijo, ki bo od 16.00 do 18.30. Z enotnim in množičnim nastopom bomo Slovenci opozorili javnost na 60. obletnico prvega fašističnega pogroma proti naši narodnostni skupnosti, obenem pa bomo zopet dokazali svojo zavzetost za dosego osnovnih narodnostnih pravic in celovite zaščite.

Ob 19. uri pa bo na sedežu SSk v Trstu v Ul. Machiavelli svečanost, na kateri bosta spregovorila dr. Joža Vilfan in prof. Ubald Vrabec. Na sporedu so še krajši utrinki iz kronike o tragičnem dogodku ter odmevi na požig v slovenski literaturi. V tržaški okolici pa bodo ob 22. uri prižgali kresove v spomin na zločinski izpad.

Jutri, 13. julija, pa SSk poziva Slovence, naj se spomnijo tragične prelomnice z branjem odlomkov iz del graditeljev naše kulture, s pričevanjem ali na kak drug primeren način.

Zastopniki NŠK pri deželnem odborniku Barnabi

Včeraj je deželni odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Barnaba sprejel zastopnike NŠK, ki so mu prikazali delovanje, vlogo in položaj knjižnice, predvsem pa poudarili, da bi morala biti knjižnica, spričo svojega priznanega pomena in vloge, deležna večje deželne podpore.

Odbornik Barnaba je pozorno poslušal izvajanja in pojasnila o delovanju in potrebah knjižnice ter zagotovil svoje zanimanje za prikazana vprašanja.

Ob koncu je sprejel vabilo, da bi si v bližnji bodočnosti, najbrž v septembru, osebno ogledal knjižnico.

FESTIVAL ZNANSTVENE FANTASTIKE

«LA MORT EN DIRECT» NEDVOMNO NAJBOLJŠI

Drevi bo na gradu Sv. Justa podelitev nagrad Francoski film najresnejši kandidat za zlati asteroid

Že zaradi Tavernierovega slovesa in filmov, ki smo jih videli v ciklusu Cappelle Underground, smo mogli pričakovati dobro delo. In res nas njegov film ni razočaral: Tavernier je tudi tokrat ustvaril zanimiv in originalen film.

V svojem predzadnjem delu se je francoski režiser lotil zanj nove filmske zrvsti. «La mort en direct» (prevedemo ga lahko «Smrt v neposrednem prenosu») je stal režiserja veliko truda in napora, to pa zato, da je lahko dobil potrebna sredstva za njegovo realizacijo. Kot je sam avtor poudaril, se je že takoj, ko je prebral knjigo angleškega pisca Davida Comptona («The Continuous Katherine Mortenhoe»), navdušil in ga želel prirediti v filmski scenarij. Skoraj nepremostlive težave pa so nastopile, ker ni nobena filmska družba hotela nuditi finančnih sredstev. Ameriški in angleški producenti se niso hoteli odzvati. Angležem se imeni Romy Schneider in Harvey Keitel nista zdeli dovolj zveneči; Američanom se film ni zdel dovolj donosen. S pomočjo francoske Societé Francaise de Production in libanonskega producenta Gabriela Boustanija, televizijske družbe Antenne 2 ter Gaumonta je snemanje končno začelo.

Film je ambientiran nekje v devetdesetih letih, to pa v angleškem Glasgowu, tako da ga ne obtežujejo nobene futuristične zgradbe, prihranjena pa so nam tudi pseudofuturistična oblačila. Vse odgovarja realnosti, tako kot bi morala biti čez nekaj let.

Zgodba je v par besedah sledeča: Katherine (Romy Schneider), ženska srednjih let beži pred sredstvi množičnega obveščanja, posebej pred televizijo, da bi umrla v miru in samoti. Na begu ji pomaga Roddy (Harvey Keitel), moški, ki ima v očesu nameščeno kamero, s katero snema Katherinino kalvarijo. Katherine se neutrudno bori za svobodo, bori se proti stroju, kameri, in to je tudi vzrok njene smrti, njenega samomora. Hkrati je film tudi ljubezenska zgodba in pripoved o tem, kako je mogoče človeška čustva brutalno prizadeti.

Romy Schneider in Harvey Keitel sta se popolnoma vživela v vlogi. Schneiderjeva nadajuje s svojim poosebljanjem duhovno globokih ženskih figur, Harvey Keitel, igralec neizmernih sposobnosti (spomnimo se ga v ameriških delih Martina Scorseseja, pa v filmu «The Duelists» Ridleya Scotta), pa je še enkrat nudil čudovito metamorfozo.

Mislimo, da se o filmu lahko izrazimo samo pozitivno in to z enim pridevnikom, ki pa more povedati vse: film je človeški, prepojen je s humanostjo. Poleg tega je do kraja dovršen in vsekakor zasluži zlati asteroid, za katerega se po naši oceni lahko kvečjemu potegujeta še dve deli, in sicer madžarski film «Az Erőd» («Trdnjava») in sovjetski «L'albergo "All'alpinista scomparso"», pa čeprav nista na ravni francoskega filma.

Na drevišnji podelitvi nagrad bo Zlati pečat mesta Trst šel najboljšemu kratkometražnemu filmu. Po pričakovanjih bo nagrado dobil italijanski kratki film «Giallo automatico» režiserja Bruna Bozzetta, je še nekaj drugih del, ki so vredna nagrade. Odločitev pripada vsekakor mednarodni žiriji.

Drevi bodo na Gradu Sv. Justa (če bo vreme dopuščalo, drugače pa v kinodvorani Fenice) vrteli tudi zadnji film v konkurenci, in sicer britanskega «The Quatermass Conclusion» Piersa Haggarda. Ob tem bo tudi razglasitev zmagovalcev in slovesna podelitev nagrad.

Sporočilo TPPZ

Vodstvo Tržaškega partizanskega pevskega zbora javlja članom ansambla, da v juliju ne bo vaj, pač pa so na sporedu trije koncertni nastopi:

jutri, 13. t.m., ob 15. uri v Lipici ob 400-letnici kobilarne;

v soboto, 19. t.m., ob 20.30 na tržaškem sejmišču pri Montebelu ob festivalu demokratičnega tiska;

v nedeljo, 27. t.m., pa v Cornu di Rosazzo (Videm) na srečanju bivših borcev z onstran in tostran meje.

USTNI DEL MATURE NA TRGOVSKEM TEHNIČNEM ZAVODU

Bodoči uradniki in poslovni možje so se spoprijeli s trgovinstvom

Poslušali smo maturanta, ki sta odgovarjala na vprašanja iz italijanske književnosti ter se pogovarjala o sestavi raznih pogodb

Naše potovanje po višjih srednjih šolah se bliža koncu. Prav tako se končuje matura za dijake trgovskega tehničnega zavoda, klasičnega in znanstvenega liceja, učiteljišča ter tečaja vzgojiteljske šole oziroma šole za vrtnarice. Nabrali smo si precej vtisov o poteku letošnjega zrelostnega izpita, prepričali smo se o delu izpraševalnih komisij in znanju maturantov. Slika pa seveda še ni popolna in zaradi tega sedaj ne bomo potegnili še nobenih zaključkov. To bomo nemara storili, ko bodo svojo preizkušnjo prestali še Goričani in takrat bomo dobili celotno podobo letošnjega uspeha in poteka mature na slovenskih šolah. Zaenkrat se bomo omejili le na poročilo o zrelostnem izpitu na zavodu, ki smo ga včeraj obiskali. Tudi tokrat smo poslušali dva kandidata.

Trgovski tehnični zavod «Žiga Zois». Na hodniku obnavljajoče se stavbe, ki ji postavljajo na glavo višjo streho, da bi sprejela v svoje učilnice še več dijakov, ki «rabijo» udobne prostore, da nemoteno študirajo, je bilo vse živo, še bolj kot na drugih šolah. To je tudi razumljivo, saj je na trgovski največ maturantov, ki bodo v kratkem in z dobršno mero sreče (mladinska brezposelnost je namreč pereče vprašanje) zasedli delovna mesta v uradih, podjetjih, itd. Zaradi tega je znanje in vednost teh maturantov usmerjena v čisto določeno, lahko bi rekli konkretno tematiko.

Najprej smo poslušali dijakinjo, ki si je izbrala za glavni predmet italijanščino. Na vprašanje o Vittoriniju je maturantka povedala, da je bil pisatelj v začetku svoje umetniške poti pod vplivom književnosti ZDA, to je seveda mlade književnosti, brez velike tradicije, ki pa ima vendarle take značilnosti, katerih ni zaslediti nikjer drugje. Tega vpliva se Vittorini zlahka ni mogel otresti in je prisoten domala v vsem njegovem delu. Primerjava med zgoraj omenjenim pisateljem in Pavesejem se je tudi obnesla, pogovor je zadel še obdobje fašizma in se osredotočil na zelo zanimivo tematiko: položaj in delo italijanskih književnikov ob začetku fašizma. Zaradi tega so bila tudi vprašanja o Crosetu in D'Annunziu nujna, saj je njun položaj v marsičem značilen. Zadnje vprašanje je zadevalo toliko «priljubljeno» Divino Commedio, pa še pogovor o nalogi v slovenščini, da se je dijakinja lahko presedla in se «spopadla» s profesorjem, ki je bil zadolžen, da preverja znanje v trgovinstvu. Lombardna polica, efekti, anticipirane obresti, reportna pogodba so pojmi, ki jih trgovec mora obvladati in smemo reči, da jih je bodoča «trgovka» kar solidno označila in razložila.

Se razgovor o nalogi iz trgovinstva, ki je za mnoge dijake zlo, vendar menimo, da manjše od latinščine, s katero so se morali sporijeti na učiteljišču. Mislimo, da je trgovinstvo na «Zoisu» nujno, latinščina na ostalih šolah pa ne, saj ne drži, da bi širila slovnična obzorja in rabila pri sistematizaciji znanja. Latinščina je nemara nujna za tiste, ki se bodo pozneje poklicno ukvarjali s filologijo in gramatiko.

Naslednji kandidat je odgovarjal najprej na vprašanja iz trgovinstva. Računati je moral oziroma izdelati pogodbo med banko in zasebnikom, govoriti o negocijacijskem listu in podobnih zadevah, ki so laiku in drugače usmerjenemu človeku španska vas. Kaj je pasivni report, stvarni letni odnos pri obveznicah ter ostalo in že so bila na vrsti vprašanja iz italijanske književnosti. Cassola, Svevo, romantika in Manzonijeva Zaročenca, vsebinski krogi v znamenitem romanu, radikalno nasprotje med Manzonijem in Vergo, pa še motiv iz izseljenstva pri Foscolu so bila vprašanja, s katerimi je dijak izčrpal svoje «pričevanje» pred komisijo.

Na sliki: komisija s trgovske «vrta» v maturantko.

PO ODLOČNEM PROTESTU BAZOVCEV IN POLITIČNIH SIL

Tudi tržaška občinska uprava nasprotuje odprtju kamnoloma

Občinski svet je razpravljal tudi o Teatru stabile in o onesnaževanju morja v Barkovljah

Tudi tržaška občinska uprava nasprotuje odprtju kamnoloma v neposredni bližini Bazovice. Tako je dejal na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta odbornik za urbanistiko Deo Rossi v odgovoru na pismeno vprašanje, ki sta mu ga zastavila komunistična svetovalca Costa in Kodrič. Družba SICAT je namreč v mesecu februarju tega leta vložila prošnjo na občinsko upravo za odprtje kamnoloma, občina pa ji ga ni izdala.

Kot je dejal odbornik Rossi je občina pri tem upoštevala škodo, ki bi jo odprtje kamnoloma v neposredni bližini Bazovice povzročilo okolju ter kmetijskim dejavnostim in živinoreji in dejstvo, da bi kamnolom onesnažil celotno področje in zadal hud udarec drugim produktivnim dejavnostim. Pri svoji odločitvi je občinska uprava tudi upoštevala nasprotovanje, ki so ga do te pobude izrekle politične stranke, združenja kmetov in kulturna društva. Iz teh razlogov je družbi SICAT odrekla dovoljenje za odprtje kamnoloma, deželni upravi pa je predlagala, naj za iste potrebe preveri možnost odprtja drugega kamnoloma nekje med že obstoječima strukturama Scoria in Italcantieri, kar bi nedvomno povzročilo manjšo škodo okolju ter kmetijskim in drugim produktivnim dejavnostim.

V repliki na odgovor odbornika Rossija je komunistični svetovalec Kodrič izrazil prepričanje, da bi ga odgovor vsekakor zadovoljil, ko bi ne imela zadnje besede o celotni zadevi deželna uprava. Občinski upravi je priznal, da je naredila svojo dolžnost, odslej naprej, je še poudaril, pa bo morala paziti, da bo deželna uprava poiskala in preverila vse alternativne možnosti za odprtje novega kamnoloma. Obžaloval je tudi, da se občinska uprava ni posvetovala s predstavniki rajonskega sveta, z odgovorom odbornika Rossija pa je bil v glavnem zadovoljen.

Radikalec Ercolessi pa je podčrtal (povedati je treba, da so tudi radikalci vložili podobno vprašanje, kar pa so storili v teku včerajšnjega dne, medtem ko je komunistična skupina to naredila že 27. junija), da so negativna mnenja o takih problemih skoraj brez pomena, če jih ne spremljajo široke politične pobude.

Poleg odgovora na to vprašanje, je na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta tekla beseda še o gledališču Teatro stabile ter o onesnaženju v Barkovljanskem zalivu. O problemu Teatra stabile, oziroma o prepovedi družbe Lloyd Adriatico, ki je ustanovi odvzela gledališče Rossetti, so razpravo izzvala tri vprašanja, ki so jih občinskemu odboru zastavile komunistična (Monfalcon, Kodrič, Poli), krščansko demokratska (Abate Chersi) in radikalna (Ercolessi, Pecol Cominotto, Busdachin) skupina. Na vprašanja sta odgovorila odbornika Salvagno in Gambassini, pri tem pa je treba povedati, da je prav včeraj popoldne zasedal upravni svet gledališča Teatro stabile, ki je prišel do takih zaključkov, ki so v bistvu spremenili celotno zadevo. Vsekakor pa je treba podčrtati, da so se svetovalci, ki so posegli v razpravo, zavzeli, da bi občinska uprava čim prej preverila možnost odkupa gledališča Rossetti, ki bi ga nato namenila javnim prireditvam, saj je nedopustno — je bilo še poudarjeno — da o tem po mili volji odloča le Lloyd Adriatico.

Komunisti in radikalci so v nadaljevanju seje izrekli ostre kritike na račun zasipavanja morja v Barkovljah, kar povzroča hude posledice za onesnaženje morja. Predvsem so poudarili, da se v morje odlaga vsakovrstni material, kar povzroča veliko škodo morskemu rastlinstvu in občinsko upravo opozorili, da bi morala vprašanju posvetiti večjo pozornost.

Od včeraj dražji bencin v Jugoslaviji

V Jugoslaviji so včeraj opolnoči ponovno dvignili ceno bencinu in drugim petrolejskim derivatom. Podražitev znaša v poprečju 27 odst. Pri bencinu so cene poskočile v nekoliko manjšem razmerju: navaden bencin stane zdaj 19 dinarjev liter (poprej 15 dinarjev), superbencin pa 21 dinarjev (poprej 16,50). Nakup superbencina z boni se kljub podražitvi še vedno izplača, saj stane bon — ki se kakor znano glasi na 100 din — 2.918 lir, za tak bon pa natankajo ob črpalkah na sosednem obmejnem območju 4,75 litra super goriva. Po vsem tem stane liter superbencina 614,3 lire, medtem ko ga v Italiji plačujemo po zadnjih protikonjunkturnih ukrepih po 750 lir. Liter navadnega bencina z boni pa stane ob jugoslovanskih črpalkah 554 lir.

«PRIREDITEV IN MESTO»

Velika kulturno zabavna manifestacija za lepše počitnice handikapirancev

Pokrovitelj manifestacije je tržaška pokrajina - Prve prireditve 22. julija Organizatorji popolnoma obšli slovensko narodnostno skupnost

Včeraj dopoldne je bila v dvorani pokrajinskega sveta tiskovna konferenca, na kateri so pokrajinski funkcionarji predstavili program poletnih prireditev, s katerimi želijo pokrajinska uprava in krovne kulturne ustanove v Trstu obrniti večjo pozornost velikih množic meščanov in okoličanov na problem duševno in fizično prizadetih sodržavljanov.

«Prireditev in mesto» (Lo spettacolo e la città) — takšen je naslov manifestacije, katere pobudnik je bila pokrajinska uprava, in pri kateri sodelujejo tudi: občina Trst, Avtonomna turistična in letališčarska ustanova, deželni sedež RAI, Teatro stabile, Slovensko stalno gledališče in Gledališče Verdi. K zamisli sta pristopili še Cassa di Risparmio in Ljudsko gledališče «La Contrada».

Tiskovne konference se niso udeležili samo časnikarji, temveč tudi mnogi predstavniki omenjenih ustanov. O programu, njegovi izpeljavi, o pobudi sami in njenih namenih pa so spregovorili odbornik za zdravstvo Maurizio Pessato, dr. Augusto Debernardi, ki je koordinator načrta EGS za vključevanje handikapiranih v redna delovna razmerja in dr. Franco Gervasio, ki je glavni organizator manifestacije «Predstava in mesto».

Za kaj gre, v bistvu? Trst je že v mnogih primeril pokazal veliko občutljivost do problemov handikapiranih. V Trstu je bilo tudi veliko storjenega na tem področju, predvsem v primeri z drugimi mesti v državi, ki šele čakajo na ustrezn zakonske odloke, da bi lahko tudi konkretno začela izvajati določene zamisli v prid duševno in telesno prizadetih. Dežela Furlanija - Julijska krajina je sicer nekje v sredini med tistimi, ki imajo pravno že rešena vprašanja pomoči handikapiranih prek ustreznih socialno - zdravstvenih ustanov in tistimi, ki se vprašanja niso lotili.

Toda s 1. aprilom letos je načrt EGS prešel pod direktno upravo in nadzorstvo pokrajinskih oblasti, kar pomeni, da ima odslej pokrajina veliko več manevrskega prostora. Zimski čas je bilo razmeroma lahko zapolniti z marsikatero pobudo, toda problem je tičal v tem, kako razgibati poletje, kajti v tem času mnogi prebivalci Trsta in okolice ostanejo doma, med temi je tudi mnogo handikapiranih. In prav tem bi bilo treba omogočiti, da nekako prebijejo poletni čas, kajti počitnice so tudi njihova pravica. Zato se je pokrajinska uprava odločila, da v sodelovanju z najpomembnejšimi kulturnimi ustanovami v Trstu prireditev na Trgu Unità, v Ljudskem vrtu in na gradu Sv. Justa vrsto kulturnih in zabavnih prireditev, na katerih naj bi se ljudje srečevali in bližali ter zaužili trenutek sproščenosti in brezskrbnosti. V ospredju je seveda handikapiranec, kateremu je prireditev prvenstveno namenjena, vendar pa je treba paziti, da v tem kontekstu ne postane handikapiranec subjekt usmiljenja in milovanja. Tudi poletne prireditve morajo služiti namenu, da bolnika sprejemamo kot polnopravnega in enakovrednega člena človeške družbe in da se mu kot takemu tudi posvetimo, seveda upoštevajoč okoliščine, ki jih zahteva vsak primer zase.

Program manifestacije «Prireditev in mesto» je zelo bogat in tudi kvaliteten. Prva prireditev bo v torek, 22. julija na Trgu Unità; sodelovale pa bodo kar tri umetniške skupine: Teatro Tascabile iz Bergama, Centro Maschere e Sculture iz Padove in Državna godba na pihala policije iz Rima. Zaključna, enajsta, prireditev pa bo 2. septembra na gradu Sv. Justa.

Do tu hvalevredna pobuda tržaške pokrajine. Nedelja pa ima še drugo plat in sicer to, da so organizatorji in programerji manifestacije popolnoma obšli slovensko narodnostno skupnost in njene organizacije, razen gledališča, čigar vloga — vsaj po programu sodeč — sploh ni jasna v kontekstu, v katerem je dejansko izključena dejavnost sleherne slovenske skupine. To pomanjkljivost so odločno poudarili tudi nekateri udeleženci tiskovne konference, toda jasnega odgovora organizatorjev, zakaj je do tega prišlo, smo zaman pričakovali. Pokrajinska uprava na, na tak način izključuje iz nekega okvira, katerega namen je predvsem zbliževanje in poglabljanje v probleme drug drugega, v poglabljanje v status in način življenja ljudi, ki so «drugačni». Toda dober namen se s površnostjo in zapostavljanjem Slovencev pri takih širokopoteznih akcijah že v srži razblinja in si izpodkopuje temelj, na katerem, pravi, da gradi. (ris)

NA VČERAJŠNJI SEJI DEŽELNEGA SVETA

Dežela mora izdelati načrt za rešitev obratov v krizi

Skupščina je z glasovi večine odobrila resolucijo deželnega odbora, zavrgla pa resoluciji KPI ter DP in PDUP - Pritisniti tudi na osrednjo vlado

Na včerajšnji seji deželnega sveta so zaključili razpravo o krizi industrije in posameznih obratov v deželi Furlaniji - Julijski krajini. O tem je poročal podpredsednik deželnega odbora in odbornik za industrijo De Carli, ki je vsebino svojega referata obrazložil tudi na nedavni tiskovni konferenci. V včerajšnji živahni razpravi so prišla na dan različna stališča, svetovalska skupina KPI in svetovalca Cavallo (DP) ter Barazzutti (PDUP) so dali na glasovanje tudi resoluciji, ki pa ju je večina zavrnila. Nasprotno je deželni svet z glasovi KD, PSI in PRI odobril resolucijo deželnega odbora, v kateri je rečeno, da deželni svet izraža veliko zaskrbljenost nad širjenjem krize, ki prizadeva predvsem obrate v tržaški in goriški pokrajini ter postavlja v dvom veliko število delovnih mest.

Nadalje je v resoluciji rečeno, da je industrijska kriza v deželi zelo težka in ima posledice tudi na celotno družbeno tkivo, zaradi tega pa deželni svet smatra za nezadostne vse možnosti intervencije dežele, predvsem kar zadeva finančno podporo. Prav zaradi tega bi morala osrednja vlada poskrbeti za načrtno industrijsko politiko, posebno kar zadeva železarne ter ladjedelski in tekstilni sektor, ob tem pa bi morala na novo pregledati in dopolniti svoj prispevek posameznim obratom in deželnemu gospodarstvu nasploh.

Deželni svet nadalje pooblašča in poziva odbor, da poišče oblike prioritarnih posegov za pomoč obratom v krizi, te oblike pa morajo upoštevati pomembnost obratov v deželnem okviru in načrte za ozdravitev in restrukturacijo le-teh, trdnost tovarniških struktur in možnosti trgovine. Deželni odbor naj finančno v največji meri podpre obrate v krizi in naj ne dovoli, da bi šla sredstva v «izgubo», poleg tega pa mora pregledati zakon 22 in v tega vnesti tudi meje intervencij oziroma točno določiti namene podpor. V resoluciji, ki jo je včeraj sprejela večina v deželnem svetu, je še rečeno, da mora odbor čimprej izdelati vse potrebne premise za začetek programske politike tudi v posameznih sektorjih in v prid celotnega industrijskega proizvodnega aparata. Če bi se pokazala potreba, da je treba zamenjati oziroma ukiniti nekatere obrate, za katere ni poti iz krize, pa bi moral deželni odbor izdelati tudi načrt, ki bi dajal konkretne možnosti preoblikovanja določenega obrata.

V zadnji točki resolucije je še rečeno, da je treba iskati povezavo med deželo, sindikati in kreditnimi zavodi. Tako bi lahko s skupnimi močmi izdelali projekt za rešitev obratov iz krize in podprli potrebo po zaposlovanju in obdržanju sedanjih delovnih mest, v kar je seveda treba koncentrirati vse energije in organizirano nastopiti na celotnem deželnem ozemlju.

Tatovi v zabavišču Big-Ben

Plesno dvorano in zabavišče Big-Ben so preteklo noč obiskali tatovi. Neznanci so od znotraj odprli stransko okno, ko je v zabavišču zavladal mir pa so se vrnili in iz blagajno odnesli 50.000 lir ter zlato žepno uro, ki je bila last 22-letnega Massima Pisanija iz Ul. Terza Armata 9. Tatvino je odkril oskrbnik disko kluba Roberto Maracich, ko se je včeraj popoldne ob 15. uri vrnil na delovno mesto, je opazil, da je okno odprto in da je blagajna prazna.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

VPIS ŠE DO 30. t.m.

Tudi letos «tečaji 150 ur»

Tudi letos se bodo na naših šolah odvijali tečaji «150 ur», ki se imenujejo tako, ker so si jih priborili sindikati kovinarji leta 1973 kot pravico do izobraževanja delovnih slojev, oziroma tistih ljudi, ki niso imeli možnosti dokočati obveznega šolanja. Tečaji se prav zaradi tega odvijajo delno tudi v delovnem času.

V zadnjem šolskem letu so bili prvič na Tržaškem tudi tečaji v slovenščini. Priboril si jih je Sindikat slovenske šole po dolgih prizadevanjih in pritiskih na ustrezne forume v Rimu, letos pa sindikat upa, da bo podoben tečaj mogoče uvesti tudi na Goriškem.

Tečaji «150 ur» so dostopni vsem delavcem in odraslim, ki so dopolnili ali pa bodo dopolnili do 31. decembra letos 16. leto starosti (za tiste, ki niso še dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne šole). Tečaji so brezplačni in trajajo eno šolsko leto, od 20. septembra 1980 do 31. maja 1981, skupaj torej več kot 350 učnih ur.

Učni program prediskutirajo udeleženci sami in profesorji ob podpori sindikalnih organizacij in v luči najpomembnejših dosedanjih izkušenj. Tudi komisijo ob zaključnem izpitu sestavljajo profesorji, ki na tečaju poučujejo, udeleženci pa dobijo po uspešno opravljenem izpitu diplomo nižje srednje šole. Skratka, gre za pobudo, ki bi jo morali tisti, ki še nimajo diplome srednje šole, nujno izrabiti.

Interesenti se lahko vpišejo na tečaj «150 ur» še do 30. tega meseca, in sicer na tajništvih nižjih srednjih šol v tržaški in goriški pokrajini, lahko pa tudi v Tržaški knjigarni in na sedežu Sindikata slovenske šole (Ul. Fabio Filzi 8), vsak ponedeljek med 16. in 18. uro. Obrazci za vpis so na razpolago v zgoraj omenjenih uradih in v tajništvih občin Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin - Nabrežina in Milje.

Pogled na udeležence tiskovne konference na sedežu pokrajine

● **Tržaška občina** obvešča, da bodo 14. julija v občinski zakladnici, Ul. Nordio 11, izplačevali honorarje predsednikom volilnih sedežev in skrutinatorjem za delo, ki so ga opravljali med zadnjimi volitvami, in sicer za volilne sedeže od št. 261 dalje in za sedeže št. 40, 66, 134, 170, 181, 235, 242.

KD Lonjer - Katinara ŠD Adria

prirejata danes in jutri

TRADICIONALNO VAŠKO ŠAGRO

Program:
danes: ob 16. uri odprtje kioskov
ob 18. uri tek čez drn in strn na Katinari
ob 20. uri ples z ansamblom POMLAD
jutri: ob 9. uri kolesarska dirka cikloamaterjev na kronometer za «IV. trofejo» Agraria-Močilnik
ob 12. uri nagrajevanje v Lonjerju
ob 18. uri nastop godbe na pihala iz Ricmanj in nastop pevskega zbora Primorec iz Trebč
ob 20. uri ples z ansamblom POMLAD

Delovali bodo dobro založeni kioski. Ob morebitnem slabem vremenu bo šagra v pokritem prostoru.

GOSPODARSKA ZADRUGA V BAZOVICI

priredi

LJUDSKI PRAZNIK

na zadružnem vrtu v Bazovici
danes, 12. in jutri 13. julija

Poskrbljeno za pijačo in jedačo — lahko se boste zavrteli ob zvokih ansambla SUPERGROUP

ŠZ GAJA

priredi 12., 13. in 14. julija

ŠAGRO V GROPADI

Za ples bo igral ansambel LOJZETA FURLANA

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INSTITUT

obvešča, da bodo uradi zaprti od 17. julija do 18. avgusta 1980

Razstave

Na Pomorski postaji je odprta razstava slikarja Giannina Marchiga. Razstavljene so slike, ki jih je ustvaril med leti 1912 in 1977.

V galeriji Kocian v Gradežu je odprta razstava Giuliana Pecellija. Razstava bo trajala do 18. julija z urnikom od 8. do 21. ure.

Razna obvestila

Ravnateljstvo trgovskega tehničnega zavoda **Ž. Zois** sporoča, da je v teku poskusno vpisovanje za 1. razred oddelka za geometre, ki naj bi bil pridružen tehničnemu zavodu. Odprtje oddelka za geometre je odvisno od števila vpisanih in od prostorskih zmogljivosti.

Čestitke

Danes praznuje 17. rojstni dan LUCIANO FRANCO. Vse najboljše mu želijo sestra Bruna, očka in mama.

Danes praznujeta 50 let skupnega življenja
EVGENIJA
in
VLADIMIR KRALJ
Še mnogo srečnih let jima želijo sin in hči z družinama ter vsi, ki ju imajo radi

Gledališča

V občinskem gledališču «Verdi» bosta danes, ob 20.30 peta ter jutri, ob 18. uri, šesta predstava Leharjeve operete «VESELA VDOVA». Opereto bo dirigiral jugoslovanski dirigent Oskar Danon, režijo je oskrbel Filippo Crivelli.

Pri blagajni gledališča prodaja vstopnic za današnjo, in jutrišnjo ponovitev.

Kino

Nazionale 15.30—22.00 «Porno frenesia di una vergine». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ariston 21.30 «Un sacco bello». G. Verdoni, V. Miriel, M. Brego, R. Scarpa. Barvni film.
Ritz 16.00 «Agente 007: l'uomo dalla pistola d'oro». R. Moor, Christofer Lee. Barvni film.
Eden 16.00 «Arizona campo 4». Gregg Henry, Giorge Kennedy. Barvni film.
Grattacielo 17.00 «Vigilato speciale». D. Hoffman. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.00 «Pane e ciocolata». N. Manfredi, J. Dorelli. Barvni film.
Fenice Zaprto do 12. julija
Mignon 15.30 «Il piccolo grande uomo». D. Hoffman. Barvni film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Butterfly erotica». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo Do 25. julija zaprto.
Moderno 16.30 «Alien 2 sulla terra». Barvni film.
Aurora 17.00 «James Bond: Agente 007 al servizio segreto di Sua Maestà».
Capitol 16.00 «Portiere di notte». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto Zaprto do 19. julija.

Izleti

Zveza partizanov z Opčin, PD Tabor in ŠD Polet sporočajo, da napovedano srečanje v naravi pri Lovski koči v Očincih pri Štjaku 13. t.m. **odpade iz tehničnih razlogov.**

Za pojasnila telefonirati na 212255.

ŠPDT vabi izkušene in trenirane planince na dvodnevni izlet z osebnimi avtomobili na Marmolado (3343 metrov) v Dolomitih, ki bo v soboto, 26., in nedeljo, 27. t.m. Zbirališče je v soboto zjutraj, ob 7. uri na Foro Ulpiano v Trstu (pred sodnijo). Vpisovanje je vsak dan od 11. do 12. ure na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767304) do vključno srede, 16. julija. Obvezna popolna planinska oprema s cepinom, derezami in vrvjo. Vabljeni!

Združenje UNION priredi enodnevni izlet 20. julija 1980 v Avstrijo in Jugoslavijo (Trst, Trbiž, Celovec, Ljubelj, Ljubljana) Z ogledom raznih spomenikov in znamenitosti. Plača se samo vožnja. Vse informacije na sedežu združenja v Ul. Valdirivo 30, tel. 64-459.

OBVESTILO ŠTUDENTOM

Tržaška knjigarna vabi študente nižjih in višjih srednjih šol, ki nameravajo naročili šolske knjige, da to storijo čimprej, ker bodo njeni prostori zaprti od 5. do 18. avgusta.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl Milič Stanko - Zgonik 34. Toči belo in črno kapljico.
NUDIM 400.000 lir plače gospodinjski pomočnici stari od 35 do 45 let brez družinskih obveznosti. Nudim tudi hrano in stanovanje. Telefon (040) 418-350.
TOVORNI avto mercedes kiper TRAMPUS 16-23 registriran za 8 ton, letnik 1970, odlično ohranjen, prodam. Ogled danes in jutri, od 15. ure dalje. Milan Stare, Naklo 7 pri Kranju.
OSMICA v Dolini št. 116. Vincenc Pangerc toči belo in črno vino.
PRODAM ritmo 60 CL star 6 mesecev s 5 vrati in 5 brzinami. Telefonirati na telefonsko številko 229224 (od 18. ure dalje).
ZARADI pomanjkanja skladiščnega prostora prodamo po izredno ugodni ceni nošene in vlečne traktorske atomizerje od 200, 300 in 600 litrov, freze 125 in 165 cm, rotacijsko kosilnico in hidravlične preše premera 65 centimetrov in več. Informacije Agromec Gorica, Carduccijeva ulica 33, tel 2758.
PRODAM avtomobil alfa-sud letnik 1972 v dobrem stanju. Telefon št. 724-031.
V PETEK je iz stanovanja hišnika v Kulturnem domu v Gorici izginil rdeči maček z dolgim košatim repom. Kdor je mačka našel, naj ga vrne ali telefonira na tel. 33288.
LJUBITELJE pristne domače kapljice vabimo k Čočevim v Doberdob, kjer so odprli osmico z belim in črnim vinom.
TRŽAŠKO industrijsko podjetje išče osebo za delovno mesto programerja-ke v svojem centru za obdelavo podatkov. Zahtevana je visokošolska izobrazba in nagnjenje do tega poklica. Pri izbiri kandidatov-k bo dana prednost tistim, ki lahko dokažejo tako strokovno poznavanje jezika RPG II kot tudi izkušnje na tem področju. Delovno mesto je na sedežu podjetja v Trstu. Ponudbe pošljite na upravo Primorskega dnevnika, Trst, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Programer».
V REPNIČU štev. 2 je odprl osmico Vladimir Rebula. Toči belo in črno vino.

SEJA RAJONSKE SKUPŠČINE V PODGORI

Odsotnost svetovalcev KD in SSk onemogočila izvolitev predsednika

Predsedujoči Edi Maligoj je na seji govoril v slovenščini - Pojasnilo občinskega funkcionarja, zakaj je nadzorni odbor prepovedal rabo slovenščine in kakšne posledice bi ta povzročila

V prostorih športne palače se je v četrtek zvečer sestala rajonska skupščina za Podgoro, ki so jo izvolili na volitvah 8. in 9. junija in ki jo sestavlja 12 svetovalcev. Komunistična partija je izvolila na takratnih volitvah pet svetovalcev, socialistična stranka enega, socialdemokratska enega, slovenska stranka dva, krščanska demokracija pa tri.

Edi Maligoj, ki je prejel največ preferenčnih glasov (33) in mu je po zakonu pripadalo vodenje prve seje, jo je odprl s polurno zamudo, ker so hoteli počakati na prihod vseh svetovalcev. Tega pa niso dočakali, ker so svetovalci KD in SSk sejo bojkotirali. Očitno so se svetovalci teh dveh strank dogovorili, da nanjo ne pridejo.

Ko je Maligoj ugotovil navzočnost sedmih svetovalcev, petih komunistov, enega socialista in enega socialdemokrata, je moral hkrati povedati, da seja ni sklepčna, ker bi morala za izvolitev predsednika biti navzoča dvetretjinska večina izvoljenih svetovalcev, se pravi najmanj osem. Občinski funkcionar dr. Michelutti, ki v imenu občinske uprave prisostvuje sejam rajonskih svetov, je pojasnil člen 21 občinskega pravilnika, po katerem ob takšnem stanju ni mogoče izvoliti predsednika. Pač pa je pri drugem sklicanju seje za predsednikovo izvolitev zadostna prisotnost polovice izvoljenih, se pravi šest svetovalcev. Predsedujoči Edi Maligoj je v posvetovanju s prisotnimi svetovalci zato sklical sejo rajonskega sveta za naslednji četrtek, ob 21. uri. Obenem je svetovalcem priporočal, da bi bili vsi prisotni.

Čeprav niso izvolili predsednika, pa so na seji vendarle razpravljali o prvi točki dnevnega reda, ki se je nanašala na izvoljivost svetovalcev. Ugotovili so, da ni med svetovalci takšnih, ki bi bili občini dolžni denar, ki so občinski funkcionarji ali so v nedovoljenih sorodstvenih stikih (odnos oče - sin in podobno). Po tem preverjanju so z glasovanjem potrdili izvolitev vseh svetovalcev prisotnih in odsotnih. Naj dodamo, da sta v podgorski skupščini dva primera sorodstvenega odnosa (brat - brat in brat - sestra), vendar ju zakon dovoljuje.

Ker je Edi Maligoj sejo odprl v slovenščini, mu je občinski funkcionar razložil ožadje nasprotovanja nadzornega odbora tej pravici in opozoril na možnost osporavanja pravilnosti zapisnika, če bi ga pisali v slovenščini. Ob tej priložnosti je bila prikazana protislovnost zakonodaje (člen šest ustave, deželni zakon o finančnem kritju stroškov za dvojezične napise) in nasprotovanje nadzornega odbora členu 27 pravilnika o delovanju rajonskih svetov, s katerim je priznana pravica rabe materinega jezika. Nadzorni odbor, ki zavrača člen 27 pravilnika, trdi, da je za izvajanje člena šest ustave dolžen skrbeti parlament in mora zato parlament izdati ustrezna izvajalna določila. Nadzorni odbor se rabi slovenščine na prejšnjih sejah rajonskih svetov, zato ni uprl, ker so bili ti sveti posvetovalnega značaja, sedaj pa, ko so izvoljeni imajo možnost odločanja in zato tudi večjo zakonsko moč in odgovornost.

Kako krivična je odločitev nadzornega odbora, je povedala svetovalka Vilma Bregant (KPI). Zlasti je ta odločitev ogorčila starejše Slovence, je dejala, ki niso še pozabili, kako je enake prepovedi izstavljal fašizem v protifašističnem boju pa smo skupno z italijanskimi demokratičnimi silami porazili zatiralce slovenskega naroda ter sprejeli demokratično ustavo, ki s šestim členom priznava pravico do rabe materinega jezika, pravico, ki jo terjamo od italijanske vlade v zahtevi po globalni zaščiti. Bregantova je dodala, da bodo skupno z italijanskimi predstavniki delovali za napredek vasi. Izrazila je tudi priznanje občini, da je poslala na sejo tolmača, ki zagotavlja njen nemoten potek.

ZASEDANJE FEDERALNEGA ODBORA

PSI pripravljen sodelovati v občini in na pokrajini

Večino je potrebno sestaviti brez diskriminacij in predsodkov

Na sestanku pokrajinskega vodstva PSI ter tajnikov sekcij so odobrili poročilo pokrajinskega tajnika Gianfranca Trombette, ki je zaobjelo povolilno razdobje stranke, vštevši obnovitev levičarskih občinskih uprav. Upoštevajoč osrednji položaj, ki ga je stranka v Italiji zavzela po volitvah, so na sestanku pokazali svojo pripravljenost deliti soodgovornost pri vodenju pokrajinske uprave in goriške občine. Stranka hoče takšno svojo politiko izvesti v «projektu 80», ki naj Gorici in Goriški zagotovi nekatere osnovne cilje: enotnost pokrajine, gospodarsko sodelovanje z Jugoslavijo, ovrednotenje vloge Posočja v deželi, državi in v tem delu Evrope, izdelavo načrta rasti proizvodnje in zaposlovanja. Te cilje je potrebno doseči s pomočjo demokratičnega sodelovanja.

Stranka je pripravljena pričeti politična in programska pogajanja za sestavo večine v Gorici brez diskriminacij in predsodkov. Ta pogajanja se morajo skleniti čimprej in na podlagi demokratične solidarnosti.

Gospodarska kriza na Goriškem je tako globoka, ugotavlja PSI, da se morajo vse demokratične stranke opredeliti za takšen politični in programski projekt, ki bo zavaroval interese delavcev in celotne posoške skupnosti.

Proslava obletnice oglejskega koncila

V spomin na oglejski koncil, ki so ga sklicali pred 16 stoletji, točneje 3. septembra 381. leta, prireja poseben deželni odbor, v katerem so zastopniki štirih škofij naše dežele, znanstveniki, duhovniki in laiki, v nedeljo, 19. julija proslavo tega dogodka s sodelovanjem škofov Cocolina iz Gorice, Battistija iz Vidma, Freschija iz Pordenona in Bellomija iz Trsta ter ljubljanskega škofa Alojzija Šuštarja in Josefa Stimopfla iz Augsburga. Na slovesnosti bo pelo več zborov, med temi tudi Mirko Filej iz Gorice.

Oglejski koncil, ki se ga je udeležilo 32 nadškofov, je po celi vrsti izobčenj ter hudih notranjih sporih vzpostavil enotnost Cerkve.

Razna obvestila

Deževje v juniju in juliju je povzročilo precej škode tudi na področju števerjanske občine, kjer bodo v prihodnjih dneh skušali oceniti posledice. Kmetovalci in lastniki prizadetih parcel naj škodo prijavijo na županstvu najkasneje do 30. julija. Prijavo naj napišejo na navadnem papirju, obsegati pa mora ime, priimek in druge osebne podatke lastnika ter označbo kraja, kjer se nahajajo prizadeta zemljišča.

Šolsko skrbništvo v Gorici obvešča zainteresirane univerzitetne študente zadnjega letnika fakultet, da je v pisarni skrbništva na razpolago besedilo natečaja za dosego štipendije za enoletni študij v Združenih državah Amerike.

Občinska knjižnica v Sovodnjah bo zaradi počitnic zaprta od 15. julija do 5. avgusta.

Prispevki

Namesto venca daruje goriška sekcija VZPI 50.000 lir v sklad za gradnjo partizanskega spomenika v Gabrjah.

Odločilni trenutki za maturante na liceju

Tudi maturanti liceja Primož Trubar v Gorici se bodo že skoraj rešili skrbi (in trpine) v zvezi z zrelostnim izpitom. Včeraj se je namreč na šoli pričel ustni del preizkušnje, ki ga je opravilo že šest kandidatov. Prav toliko se jih bo predstavilo komisiji, ki ji predseduje profesor Martin Jevnikar, danes. Za uspeh pa bodo izvedeli v četrtek, 17. julija, ob 9. uri.

Kandidati so se glede ustnega dela izpita takole odločili: polovica je izbrala italijanski jezik in slovstvo, polovica pa slovenščino in slovensko slovstvo, komisija pa je šestim prisodila še prirodopis, šestim pa zgodovino. Z včerajšnjega poteka izpitov na klasični gimnaziji je tudi gornji posnetek.

Danes kotalkarska revija v Štandrežu

Na ploščadi doma Andreja Budala v Štandrežu bo danes veliko tekmovanje kotalkarjev za prehodno trofejo društva Oton Župančič. Predvidoma se bo nastopa, ki se bo pričel ob 9. uri, udeležilo okrog 170 kotalkarjev dvanajstih društev, devet društev je iz naše dežele, tri pa iz sosednje Jugoslavije.

Sprico tolikega števila nastopajočih, bodo tekmovanja potekala skoraj ves dan, prireditev pa se bo zaključila z revijo, na kateri bodo nastopile najboljše skupine iz vseh društev in seveda z nagrajevanjem. V primeru slabega vremena bodo celotno prireditev izvedli jutri.

KAJ PRAVIJO V GRADEŽU

Kljub mokremu poletju ugodna turistična bera

Do konca junija so zabeležili za približno 15 odstotkov več gostov, kakor v istem obdobju lani

Turistični delavci se kaj radi sklicujejo na vreme. Če je gostov manj, ali se v določenem kraju zadržijo krajši čas, potem je po svoje krivo tudi vreme. Če bi to držalo za letošnjo poletno turistično sezono v Gradežu, potem bi morali govoriti že o pravi katastrofi. V resnici pa je drugače. Kako bo v juliju, avgustu in prvi polovici septembra ni mogoče napovedati, podatki, ki se nanašajo na prisotnost domačih in tujih gostov do konca junija pa so kar se da ugodni, saj so v tem obdobju zabeležili za okrog 12 odstotkov več nočitev kakor v istem obdobju lani, za kakih 15 odstotkov pa se je povečalo število gostov. Razmeroma ugodni so podatki tudi za junij, pa čeprav je prevladovalo sonca žejnim nenaklonjeno vreme.

Do konca junija so v Gradežu zabeležili 38.70 gostov ter 303.500 nočitev, v istem obdobju lani pa samo 33.800 gostov ter 270.800 nočitev. Med gosti prevladujejo domači. Do konca junija jih je bilo 20.400 (lani 17.600). Tujih gostov so v istem obdobju našteli 18.300 (lani 16.100).

Nekoliko manj so seveda zadovoljni v toplicah in istih ustanovah, kjer se ukvarjajo s helioterapijo, saj v dneh ko prevladuje oblačno vreme, skorajda nimajo kaj početi.

Gornji podatki vključujejo vse goste v hotelih, kampingih in zasebnih sobah.

Za goste so v Gradežu, kjer imajo glede turizma dolgoletne izkušnje, tudi letos dobro poskrbeli, tako kar zadeva različne kulturne prireditve, kakor tudi možnosti za razvedrilo. Letos imajo dve novi diskoteki.

Že sama gradeška neposredna okolica pa nudi vrsto zgodovinskih in arheoloških zanimivosti, ki pritegnejo pozornost turistov zlasti ob neugodnih vremenskih razmerah.

V Gabrjah začetek poletnega praznika

V Gabrjah, kjer bodo jutri slovesno odkrili spomenik v narodnoosvobodilni vojni padlim vaščanom in žrtvam fašizma (slovesnost bo ob vsakem vremenu), se je sinoči pričelo tridnevno praznovanje. Sinoči je nastopila goriška folklorna skupina, drevi pa bo na prireditvenem prostoru, na gabrskem glavnem trgu pel sovodenjski nonet. Na sporedu so tudi recitacije pesmi Franca Rojca. Slovesnost ob odkritju spomenika bo jutri, ob 10.30. Poleg priložnostnega govora je napovedan še nastop združenih pevskih zborov, recitacije in nastop godbe na pihala. Zvečer ob 19. uri bo tekmovanje v košnji, zatem pa bo nastopil še moški pevski zbor iz Mirna.

Cabrinijeva predsednica rajonske skupščine center

Na rajonski skupščini center so za predsednico izvolili Carlo Cabrini, poročeno Zorzenon, neodvisna svetovalko na listi krščanske demokracije. Prejela je devet od 15 glasov; seji ni prisostvoval svetovalec MSI. Svetovalec Livio Oppieri je prejel tri glasove, dve glasovnici sta bili beli, ena pa neveljavna. Ob izvolitvi je Cabrinijeva izrazila pripravljenost na široko sodelovanje z vsemi skupinami ter je opozorila občinski odbor, da bo moral poslej imeti več posluha za zahteve rajonskih skupščin

Na seji so sprejeli ostavki Daria Baresija (KD) in Manlia Lambertija (KPI) izvoljena v občinski svet ter na njuno mesto potrdili prva neizvoljena svetovalca Livia Di Blasa (KD) ter Attilia Carboneja (KPI).

POSVET DEMOKRATIČNIH STRANK V GORICI

Delegacija KPI pojasnila zakaj zapušča pogajanja

Iz gradiva za sestanek je razvidno, da hoče KD izločiti komuniste iz odborov

Na pobudo krščanske demokracije so se včeraj zvečer na njenem sedežu v Gorici sestali zastopniki demokratičnih političnih strank, da bi začeli nov krog pogajanj za sestavo večine na pokrajini in v občini Gorica. Poleg številne delegacije KD so se pogajanja udeležile tudi delegacije KPI, PSI, PSDI, PRI, SSk in PLI. Po otvoritvenih besedah pokrajinskega tajnika KD Bruna Longa, ki je pojasnil namen posveta, je delegacija KPI prebrala stališče pokrajinskega tajništva, zakaj se stranka ne bo udeležila pogajanj. Potem ko je pojasnila svoje stališče, se je delegacija KPI umaknila.

Komunisti so povedali, da je v povabilu, zlasti pa v gradivu, ki so ga priložili vabilu na sestanek, razviden predsodek proti KPI. Zaradi tega za stranko ni koristno in tudi ni možno sklepati političnih in programskih sporazumov z vodstvom, ki si ga je KD izbrala na vsedržavnem kongresu. Po sodbi «preambulistov» bi morali KPI izključiti iz vseh odborov. Po drugi strani pa je KPI pripravljena v ponedeljek na seji pokrajinskega sveta podpreti socialističnega predsednika in takšen odbor, ki bo spoštoval ugled vseh strank in ki bo sprejel ukrepe proti ekonomski krizi in za polno spoštovanje pravic slovenske manjšine.

Bencin pri sosedih zopet dražji

Ugodnosti, ki so jih uživali italijanski in tuji avtomobilisti po razvrednotenju dinarja, so se včeraj znatno skrčile. Od včeraj je namreč super bencin dražji skoraj za 30 odstotkov, in stane zdaj 21 dinarjev po litru, «popravili» so ceno plinskemu olju, ki velja zdaj 16,40 dinarjev po litru, navadni bencin stane 19 dinarjev, za liter kurilnega olja za gospodinjstvo pa je treba odšteti 10,30 dinarjev.

Liter super bencina stane torej, če italijanski avtomobilist plača v lirah neposredno na črpalki, približno 613 lir. To velja seveda samo za črpalke na obmejnem področju, medtem ko si mora, če je namenjen v notranjost, oskrbeti posebne turistične bone, ki jih lahko kupi v turističnih poslovalnicah na meji. Za bon za 100 dinarjev bo še zmeraj odštel 2918 lir, za kar mu bodo na bencinski črpalki natočili 4,7 litra super goriva.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Agente 007, l'uomo dalla pistola d'oro». R. Moore in Y. Boond. Barvni film.
CORSO Zaprto
VITTORIA 17.00—22.00 «Porno take off». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Il tamburo di latta».
PRINCIPE 18.00—22.00 «L'isola della paura».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Zadnji valček». 22.00 «Deviška žena». Italijanski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Kobra». Japonski film.
DESKLE 16.00 «Cirkus z Jerryjem». 19.30 «Potepuh Sam». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna S. Giusto, Korzo Italija 244, tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. Toti 52, tel. 72-701.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 12. julija
MOHOR

Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.53 — Dolžina dneva 15.25 — Luna vzide ob 5.38 in zatone ob 20.55

Jutri, NEDELJA, 13. julija
DRAGAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 26,4 stopinje, najnižja 17,8, ob 18. uri 23,5 stopinje, zračni tlak 1014,3 mb ustaljen, veter 18 km na uro severozahodnik, vlaga 43-odstotna, nebo pooblačeno, morje razigrano, temperatura morja 22 stopinj, dežja je padlo 3 mm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Prato, Davide Degrassi, Paolo Knez, Luca Turilli, Roberta Racman, Giuliano Rovattini.

UMRLI SO: 98-letna Elvira Delucca vd. Smolian, 83-letna Giovanna Zach por. Scherbi, 84-letna Margherita Socher vd. Gioppo Rini, 63-letni Luigi Caliandro, 79-letni Umberto Lattanzio, 70-letna Maria Graccogna vd. Pecar, 81-letna Cornelia Canziani, 67-letni Atto Braun.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Corso Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta di S. Anna 10, Lonjerska cesta 172.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21 do 8 ure tel 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8 do 20. ure tel 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel 228 124. Bazovica tel 226 165; Občine: tel. 211 001. Prosek: tel 225 141. Repentabor: tel 200-121; Sesljan: tel 209-197. Žavlje tel 213 137; Milje: tel 271 124

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

11. 7. 1980

Ameriški dolar	828.—
Funt šterling	1972.—
Irski funt šterling	1780.—
Švicarski frank	516.—
Francoski frank	202.—
Belgijski frank	28.—
Nemška marka	475.—
Avstrijski šiling	66,25
Kanadski dolar	718.—
Holandski florint	433.—
Danska krona	150.—
Švedska kron	197.—
Norveška krona	167.—
Drahma	20.—
Mali dinar	30,25
Veliki dinar	29,25

MENJALNICA vseh tujih valut

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

obvešča, da bo knjižnica zaradi poletnega urnika obe soboti, to je 12. in 19. julija 1980 **zaprta.**

Zaradi poletnih počitnic bo **NŠK zaprta** od 26. julija do vključno 27. avgusta 1980.

SPD IGO GRUDEN ŠD SOKOL

NABREŽINA

prirejata 12. in 13. julija 1980 na Sokolovem igrišču

Društveni praznik

DANES, 12. JULIJA: ob 17. uri odprtje kioskov — ob 17.30 košarkarski turnir - dečki — od 21. ure dalje ples z ansamblom VIKIS.

JUTRI, 13. JULIJA: ob 10. uri košarkarski turnir (nadaljevanje) in slikarski EX TEMPORE ob 17. uri nagrajevanje košarkarjev in slikarjev — od 21 ure dalje ples z ansamblom THE LORDS — vmes ob 22. uri nastop plesne skupine CIABS iz Tržiča.

Postregli vas bomo z domačimi jedmi in domačo kapljico

VABLJENI!

SLABŠA OSKRBA Z RIBAMI

Ribarnica te dni ni kdo ve kako založena. Slabo vreme zadržuje ribiče v pristanih in zato ni ulova. Poleg tega Gorica ni dobro tržišče za ribe. Gospodinje se s težavo odločajo zanje. Morda enkrat na teden, zakaj dobra riba sploh ni poceni. Zanjo je potrebno odšteti od šest do osem ali več tisočakov. Poleg tega je priprava ribje hrane zamudnejša. Cenejša je plava riba, vendar tudi te prav sedaj primanjkuje. Sardel denimo, ni že nekaj dni, ker so «šle» vse v Trst. Tržačani so namreč divji nanje.

Obisk v ribarnici pa ni zanimiv samo po tej plati; čestokrat se spremeni v predstavo. Neredkokdaj je prodajalke že od daleč slišati, kako glasno ponujajo svoje blago; zdi se, kot da tekmujejo med seboj. Za svojimi cementnimi stojnicami ustvarijo delček Mediterana v sicer zadržani celinski Gorici.

V Krminu razpravljali o odpravljanju posledic poplav

Na sestanku, ki je bil v sredo v Krminu na pobudo združenja Confcoltivatori in ki so se ga poleg neposredno prizadetih kmetov udeležili tudi predstavniki deželne ustanove za razvoj kmetijstva ERSA, kmetijskega nadzorništva ter gozdarskega nadzorništva, so razpravljali o posledicah poplav, ki so prve dni julija povzročile veliko gmotno škodo v sedmih občinah na Goriškem. Do poplav je prišlo zaradi tega, ker nihče ne skrbi za ureditev strug potokov in hudournikov ter manjših odtočnih jarkov, so ugotovili na sestanku. Skrajno zanemarjeno je tudi področje Prevalske kotline, na gričevnatem področju pa niso bila izvedena potrebna melioracijska dela pri graditvi in urejevanju cest ter drugih posegih.

Na sestanku so poverili nalogo združenja Confcoltivatori, da naredi ustrezne korake pri predsedniku deželnega odbora in pri pristojnih ustanovah, da se odpravijo posledice poplav, da se točno določi prizadeto področje in priskoči na pomoč najbolj ogroženim družinam ter da se pripravi načrt hidrogeološke sanacije področja.

Kulturni dogodki v slikah

Na gornji sliki vidimo ansambel Aries ex Praprot, ki posebno zadnje čase nastopa na številnih prireditvah. Na spodnji sliki pa vidimo razstavo ročnih del, ki so jo pripravili otroci na Gradnikovi šoli na Colu

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

DOLAR JE SPET ŠIBKEJŠI, ZLATO USTALJENO ZANIMANJE ZA «DALJŠO NALOŽBO»-DIAMANTE

Na valutnih tržiščih je bilo ta teden precej živahno in kupčije so se usmerile proti novim naložbam. Tako se je dolar še bolj ošibil ter je zgubil skoraj dva odstotka nasproti trdnejšim valutam. Tudi cena zlata je nekoliko padla, vendar se je pozneje ustalila okrog vrednosti 660 dolarjev za unčo. Okrepile so se valute kot nemška marka, švicarski frank in avstrijski šiling, del «vročega kapitala» pa se je preusmeril tokrat tudi v diamante.

Francoski frank in japonski jen sta se ohranila na trdnih temeljih; italijanska lira je bila tokrat trdnejša in sicer zaradi zadnjih vladnih ukrepov za zajezitev gospodarske recesije ter zaradi svežega priliva valut med polno turistično sezono.

Dolar je v enem tednu padel od 840 na 828 lir, kar predstavlja poldrugi odstotek. Še hujše je bilo razvrednotenje dolarja nasproti švicarskemu franku (1,59 šv. franka za dolar) in marki (1,73 marke). V glavnem je bila ošibitev dolarja posledica padca obrestne mere v ZDA na 10 odstotkov ter ukrepov federalne rezerve, ki bodo verjetno potisnili obrestno mero še bolj navzdol.

Tudi energetska kriza ter razmeroma visoka cena zlata sta klavrno vplivali na kotacijo dolarja. Posegi centralnih bank niso dosti zalegli, tako da je padla ta teden prva varnostna pregrada za dolar (1,6 šv. franka), druga pa naj bi bila 1,7 nemške marke. Vrednost ameriške valute bo verjetno padla še za kak odstotek v prihodnjih dveh mesecih, potem pa bodo gotovo sledili obrambni ukrepi ameriške vlade tik pred jesenskimi predsedniškimi volitvami. Proti koncu leta bo verjetno dolar spet popustil.

Zlato je ta teden nekoliko popustilo. V ponedeljek popoldne je veljala unča zlata v Londonu že 675 dolarjev, v torek ob 10.30 pa je zlato poskočilo v Londonu kar na 688,5 dolarja. Isti dan je v New Yorku «avgustovsko zlato» doseglo ceno 696 dolarjev, potem pa je začela cena zlata padati in se je v naslednjih dneh ustalila pri okrog 660 dolarjih za unčo. Strokovnjaki so dognali, da je pripisati skok zlata v zadnjem mesecu podražitvi cene «črnega zlata». V resnici se je zlato podražilo v istem razmerju kot nafta (510 - 670 dolarjev za unčo zlata, 24 - 32 dolarjev za sodček surove nafte). Tako je ostalo razmerje unča zlata : 20 sodčkov nafte nespremenjeno. Nihanju zlata je sledilo v glavnem tudi srebro, vrednost platine pa je v primeri s ceno zlata nižja od običajne.

Nekatere informativne agencije so objavile vest, da so bile te dni zelo živahne kupčije z diamanti. Na splošno so naložbe v diamante donosne na daljši rok (10-15 let), ker je razlika med nakupom in prodajo zelo visoka (30 odstotkov).

Švicarski frank se je povzpel na 522 lir, ker prihaja v to srednjeevropsko državo te dni veliko kapitala iz Amerike. Nemška marka se je tudi okrepila in velja zdaj 478 lir. Francoski frank je v evropskem denarnem sistemu trenutno na drugem mestu, takoj za marko. Japonski jen se je ovrednotil nasproti dolarju za 1 odstotek. Avstrijski šiling je še vedno visoko kotiran ter velja nekaj nad 67 lir.

Grška drahma se je podražila za 5 odstotkov in velja zdaj 21 lir. Pojav je pripisati turistični sezoni, ki naj bi bila sedaj na višku.

—srs—

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	Trst 11. 7.	Celovec 10. 7.	Zürich 10. 7.	Beograd 11. 7.
Ameriški dolar	820.—	12,10	1,59	26,55
Kanadski dolar	780.—	10,55	1,40	22,70
Nemška marka	470.—	701.—	91,95	1509,62
Holandski florint	430.—	640.—	84,10	1376,36
Belgijski frank	29.—	43,40	5,74	92,63
Danska krona	150.—	225.—	29,95	485,18
Švedska krona	197.—	292,50	39,05	639,23
Norveška krona	167.—	253.—	33,55	546,98
Francoski frank	204.—	301,40	39,85	647,70
Italijanska lira	—	1,46	1,85	3,16
Angleški funt	1969.—	28,76	3,81	62,70
Irski funt	1750.—	—	3,40	—
Švicarski frank	512.—	768.—	—	1658,39
Avstrijski šiling	66,75	—	12,95	212,02
Japonski jen	3,20	5,45	0,73	—
Avstralski dolar	890.—	—	2.—	30,14
Španska peseta	11,10	17,20	2,45	—
Portugalski eskudo	16.—	23,00	3,30	—
Jug. dinar - mali	30.—	42.—	5,90	—
- veliki	29.—	42.—	5,90	—
Grška drahma	19.—	28.—	3,80	58,99

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 11. 7. 80

Sovjetski rubelj	200.—
Poljski zlot	6.—
Češka krona	31.—
Madžarski forint	27.—
Romunski lej	26.—
Bolgarski lev	350.—
Turška lira	9.—

DRAGOCENE KOVINE

10. 7. 80	Nakup	Prodaja
ZLATO		
Milan (g)	17.800	18.000
ZLATO		
London (unča)	660,50	dol. 662,50
SREBRO		
Milan (kg)	430.000	450.000
PLATINA		
Milan (g)	18.350	18.650

K ŽIVLJENJU SO GA OBUDILE KONKRETNE VAŠKE POTREBE

V MAČKOLJAH ŽE MESECE DELUJE OBNOVLJENO DRUŠTVO PRIMORSKO

Prvič je bilo ustanovljeno leta 1898 in je dobro delovalo vse do leta 1926 Obnovljeno po osvoboditvi je spet zadremalo - Njegove sedanje naloge in delo

V Mačkoljah deluje že nekaj mesecev obnovljeno Kulturno prosvetno društvo Primorsko. Pobudo za ponovno delovanje so dali vaščani v želji, da bi se razvila, utrjevala in širila kulturna, prosvetna, rekreativna in športna dejavnost v vasi.

Prosvetno društvo je bilo prvič ustanovljeno že daljnega 1898. leta. Imenovalo se je Bralno in pevsko društvo Primorsko in bilo pravno priznano leta 1900. Delovala sta dramska skupina in pevski zbor, s katerima je društvo nastopalo doma in v sosednjih vaseh. Imelo je tudi svojo knjižnico. Delovalo je vse do leta 1926, ko so fašistične oblasti prepovedale vsakršno delovanje v slovenskem jeziku. Leta 1945 se je društvo obnovilo in delovalo pod imenom PD Primorsko. Tudi tedaj sta delovali dramska skupina in pevski zbor. Že leta 1948 je spet prenehalo z delovanjem in se znova obnovilo 1958. leta ob priliki 60. obletnice ustanovitve. Obnovila se je dramska skupina, knjižnica in ustanovil se je tudi dekliški kvintet. V letih 1958 in 1960 je društvo imelo več vaških prireditev in dvakrat je pripravilo tudi šagro. Vas pa ni bila enotna in društveno delovanje je zamrlo.

V letih premora so vaščani večkrat mislili na obnovitev delovanja društva. Zamisel se je okrepila in oživela letos, ko so popravljali staro srenjsko hišo, ki naj bi omogočila neovirano delovanje društva ter vseh vaških komponent na področju kulturno - prosvetne dejavnosti.

Prvi sestanek vaščanov je bil v februarju letošnjega leta. Vsem se je zdelo primerno in potrebno obuditi delovanje društva, ki bi nadaljevalo tradicijo prejšnjega in krepilo vse dejavnosti v vasi.

Izmed 26 vaščanov pripravljalnega odbora so v marcu na ponovnem sestanku izvolili začasni ožji odbor društva, ki naj bi poskrbel za sestavo pravilnika. Prvi občni zbor, na katerem je bil izvoljen redni odbor, je bil 26. marca 1980. Predsednik društva je Robert Smotlak. Društvo šteje že okoli 180 članov, ima svojo izkaznico, ki nazorno prikazuje cilje društva: širiti kulturo in povezovati ljudi — v bratstvu in miru. Na ovitku izkaznice in na žigu društva sta knjiga in golob, nosilca kulture in miru.

Društvo Primorsko se je vključilo v zvezo slovenskih kulturnih društev, ker bi želelo razširiti delovanje tudi izven meja svoje vasi. Čeprav šele na začetku svojega delovanja, je kljub temu društvo že dokazalo, da obstaja: sodelovalo je v kulturnem programu pri spomeniku padlim v Mačkoljah ob priliki 35. obletnice osvoboditve, njegovi člani so sodelovali v štafetnem teku ob isti priložnosti in sodelovali tudi pri štafeti mladosti v Ljubljani. Za vaščane so pripredili večer z Mariom Magajno, ki je v slikah in besedi opisal svoja popotovanja.

Člani društva pa se lotevajo tudi čisto svojih vaških problemov. Z velikim navdušenjem in veseljem sodelujejo pri čiščenju gozda, ki ga preurejajo v park. Tu bodo ob priliki letošnje pokrajinske razstave vin, postavili kioske. Člani društva bodo tu glavna delovna sila. Park bo služil za razna kulturna srečanja in prireditve. Planirajo še razna druga vaška dela, kot popravilo pralnice, čakalnico na avtobusni postaji in drugo. Želijo ustanoviti dramsko skupino, športne sekcije, največja želja pa je imeti svoj vaški pevski zbor.

BORIS SLAVEC

Lepi uspehi Borisa Švare

Konec junija je bil v Ljubljani sedmi jugoslovanski operni bienale, o katerem se je veliko govorilo in pisalo. Bienale je bil v letnem gledališču «Križanke» in so na njem sodelovala operna gledališča iz Beograda, Osijeka, Skopja in Reke, ter seveda operni gledališči iz Ljubljane in Maribora. Po zaključku bienala je petčlanska žirija, ki so jo sestavljali jugoslovanski strokovnjaki s področja operne glasbe, podelila 11 nagrad. Beograjska Opera je bila deležna treh nagrad, po eno nagrado so dobila operna gledališča iz Osijeka, z Reke in Skopja, mariborska Opera pa je odnesla kar pet nagrad. Mariborska Opera je nastopila z opero «Slovo od mladosti» našega rojaka Danila Švare, torej z operним delom, ki smo ga gledali tudi v tržaškem Kulturnem domu. Mariborska Opera je dobila nagrado za najboljšo predstavo, nagrado za najboljši orkester, nagrado za najboljši zbor in nagrado za najboljšo scenografijo. Nagrado pa je dobil tudi Boris Švara kot najboljši dirigent na bienalu. Boris Švara je tudi direktor mariborske Opere.

Ženska in njena stvarnost

Druga mednarodna konferenca v Köbenhavnu

Drugo mednarodno konferenco o položaju ženske v svetu, ki bo prihodnji teden v Köbenhavnu, bi lahko imenovali tudi verifikacijsko konferenco, saj bodo morale delegacije najprej pregledati, kaj je bilo v zadnjih petih letih storjenega za odpravo diskriminacij proti ženski.

Že zadnjič smo zapisali, da je prvo petletje obdobja desetih let, ki ga je Organizacija združenih narodov namenila proučevanju in reševanju ženske problematike v svetu, največ resničnih premikov prinesla državam v razvoju. Vlade teh držav so namreč najresneje upoštevale zaključni dokument, ki so ga udeleženke odobrile na mehiški konferenci leta 1975.

Načelna izhodišča tiste deklaracije je OZN še enkrat povzela in jih strnila v dokumentu, o katerem je tokrat razpravljala celotna skupščina Združenih narodov in ga decembra lani tudi odobrila. Veljavnost dokumenta sicer pogojuje predhodna odobritev vsaj 20 članic svetovne organizacije.

Italija bo dokument podpisala ob začetku same konference, vendar je treba poudariti, da je že marsikatero načelo upoštevala pri izdelavi zadnjih zakonskih določil. Dokument OZN namreč obvezuje podpisnice, da se konkretno zavzamejo za odpravo kakršnekoli diskriminacije proti ženski, da vplivajo na družbeno-kulturne modele, ki še vsebujejo številne predsodke in ki določajo moškim in ženskam strogo opredeljene vloge in, končno, da skušajo vnesti tudi v družinsko in splošno šolsko vzgojo načela o enakih odgovornostih in tudi pravicah

Gre torej za precej splošne načelne ugotovitve, ki jih je veliko držav v zadnjih letih vsaj deloma upoštevalo v svoji novi zakonodaji. Vendar pa je na primer že novi italijanski zakon o družinskem pravu, ki je izrazito sodoben v primerjavi z drugimi italijanskimi zakoni, v delnem nasprotju s postavkami resolucije OZN, posebno s tistimi, ki se nanašajo na prevzem državljanstva (mož, ga namreč po ženi ne more povzeti), na prevzem priimkov in na enakopravnost v odnosu mati-oče in otroci.

S tem v zvezi je zanimiva še vest, da je predsednica evropskega parlamenta Simone Weill sprejela priziv italijanskega ženskega gibanja o kršitvah pravic žensk-kmetovalk in tistih italijanskih državljank, ki so poročene s tujci ter jih posredovala pristojnim komisijam. To je prvič, da tak organizem sprejme kot veljavne proteste ženskih organizacij.

Temu načelnemu pregledu bo v Köbenhavnu sledila, kakor ž. v mehiški prestolnici, izdelava načrta o konkretnih ukrepih. Tokrat naj bi se predlogi nanašali predvsem na tri zelo pomembna in obširna področja in sicer žensko zaposlovanje, zdravstvo in izobraževanje. Pred konferenco je bilo na te teme pet obširnih posvetovanj, vsako posvetovanje je zajemalo določeno zemljepisno področje, tako da bodo na köbenhavnski konferenci poleg orisa položaja v svetu, pregledovali tudi že posamezne predloge.

Precej napotkov bodo lahko udeleženci črpali iz posebnih vprašalnikov, ki jih je OZN razdelila na mehiški konferenci. Kakor smo že podčrtali, je Italija prvi rok «zamudila» in je zato ni v uradnem povzetku, pač pa bo verjetno italijanska delegacija odgovore nesla kar s seboj v Köbenhaven.

Vprašljivo je sicer, v kolikšni meri bodo ti odgovori odražali resnično stanje, kajti na pristojnem ministrstvu so se posluževali samo uradnih virov in niso čutili potrebe, da bi se obrnili na ženske organizacije. Lahko si samo želimo, da so vlade drugih držav ubrale premočrtnejše poti pri odgovorih na vprašalnik, zato da ne bi bila slika o položaju žensk preveč olepšana. Sicer pa bodo tudi tokrat ženske in njihove organizacije imele na voljo prosto «Tribuno», kjer bodo lahko o vseh vprašanjih spregovorile bolj prosto. Poleg uradnega zasedanja in manj uradn «Tribune» bo v Köbenhavnu še srečanje umetnic, v željah organizatork pa je, da bi postalo srečanje vseh žensk.

(bp)

DUŠAN ŽELJEZNOV

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

22.

Nemški general Ludwig Kübler

Predsednik: To ni odgovor na vprašanje, kdo je bil konkretno odgovoren.

Kübler: Konkretno odgovorna sta bila od decembra 1943 do septembra 1944 na vsem ozemlju višja SS in policijska oficirja, to sta bila Rösener za Ljubljansko pokrajino in Globocnig za ostalih pet pokrajin. Septembra 1944 je nastala sprememba. Od takrat je bila za pobijanje partizanstva v Istri odgovorna vojska in sicer z menoj na čelu.

Predsednik: Še kakšno vprašanje, gospod doktor?

Zagovornik Rainerja dr. Ilc: Ali sta bila prej, preden je bil odgovoren obtoženi Kübler, to je v času, ko sta bila odgovorna za pobijanje partizanstva Rösener in Globocnig, ali sta bila ta dva odgovorna Gauleiterju za to stvar?

Kübler: Ta dva sta bila odgovorna vrhovnemu SS in policijskemu vodji v Italiji Gruppenführerju Wolffu, ki je bil odgovoren za pobijanje partizanstva v vsej Italiji.

Zagovornik dr. Vrtačnik: Obtoženi Kübler naj pojasni, zakaj so bili 7. in 8. maja 1945., ko je bilo že zaključeno premirje in ni bilo vojaških razlogov več, razrušeni razni mostovi in drugi objekti v Sloveniji.

Kübler: K temu bi povedal naslednje: jaz sem s svojim korpusom kapituliral v noči med 6. in 7. majem, bil pa sem tedaj samo še poveljujoči general teh dveh divizij, ki sta bili obkoljeni na Reki. O tem, da bi v noči na 9. maj nastopila splošna nemška kapitulacija, nisem ničesar vedel. Razen teritorija, na katerem sem bil jaz obkoljen, nisem imel nobene oblasti, za to je bila odgovorna nova komanda v Ljubljani z generalom Felmijem.

Predsednik: Obtoženi Kübler. Ali z ozirom na navedbe posameznih točk obtožnice čutite sploh kakršnokoli odgovornost za dela, ki so vam očitana?

Kübler: Tega vprašanja ne razumem prav.

Predsednik: Ali čutite kakršnokoli odgovornost?

Kübler: Da. Seveda čutim veliko odgovornost. Imam le prošnjo, da bi se k temu lahko izjavil.

Predsednik: Ali se čutite krivega po teh točkah obtožnice?

Kübler: Krivega seveda ne. Bi smel še k temu nekaj pojasniti?

Predsednik: Nadaljna pojasnila boste imeli pravico dati v zaključni besedi, in sicer preko svojega branilca. Pojdite na svoje mesto. Razprava se prekinja in se nadaljuje v ponedeljek zjutraj ob sedmih. Tovariš starejši vodnik, odvedite obtožene. Opozarjam občinstvo, da ostane v dvorani, dokler sodišče ne zapusti svojega mesta. (Razprava je bila prekinjena ob 15.20.)

V ponedeljek, 14. julija 1947, se je nadaljevala glavna razprava zoper vojne zločince dr. Rainerja in soobtožence. To je bil že četrti dan razprave, na kateri je bil tolmač dr. Skaberne.

Predsednik: (odpre razpravo ob 7.10): Tovariš starejši vodnik, privedite prve štiri obtožence z obtoženim Hösslinom. (Straža privede obtožence). Nadaljuje se razprava v kazenski zadevi obtoženega dr. Rainerja in ostalih. Obtoženi Hans von Hösslin, pristopite k sodišču. Ostali obtoženci lahko sedejo.

Vojaški tožilec: Tovariš predsednik, želel bi postaviti obtoženemu Küblerju še dve vprašanji.

Predsednik: Obtoženi Kübler, pristopite k sodišču. Obtoženi Hösslin lahko ta čas sede.

Vojaški tožilec: Obtoženi Kübler, povejte nam, kakšen je bil vpliv borbe jugoslovanskih narodov na načrte nemških operacij?

Kübler: (premišljuje): Akcije jugoslovanskih osvobodilnih borcev so imele z vojaškega vidika v prvi vrsti namen vezati čete in ovirati dovoz, dovoz na italijansko bojišče, v prvi vrsti vojaških potrebščin in vojaštva. Dovoz iz rajha na italijansko bojišče je bil zlasti otežkočen zaradi številnih napadov partizanov na dovozne linije, zlasti na železnice. Železnice so bile mnogokrat in na mnogih mestih po partizanih močno porušene. Zlasti kvarne posledice je imelo, ako se je partizanom posrečilo razstreliti mostove, ker je bil z razstrelitvijo mostov promet na železniških progah za dolgo dobo ohromljen. Zaščita teh zvez, v prvi vrsti železnic, je zaradi tega vezala močne nemške čete, kajti napadi na železnice so bili zelo številni. Mislim, da se lahko reče, da je bil dnevno izvršen povprečno po en posrečen napad, vendar lahko velja to število samo kot nekako povprečje.

Predsednik: Po tem lahko zaključimo, da je bila partizanska borba faktor, s katerim je moralo nemško poveljstvo resno računati.

Kübler: Da.

Predsednik: Tovariš tožilec, še kakšno vprašanje?

Vojaški tožilec: Obtoženi Kübler, povejte nam, zakaj se ni dokončala utrjena linija v Jadranskem primorju?

Kübler: Tega vprašanja nisem popolnoma razumel. Ali gre za utrjeno linijo v Čičariji?

Vojaški tožilec: Da, v Čičariji.

Kübler: Pozimi 1944/45 je bila v Čičariji na liniji med Trstom in Opatijo napravljena močna utrjena linija. Ta linija je imela namen omogočiti nemškemu vodstvu izpraznitev istrskega polotoka in z zasedbo te linije preprečiti, da bi sovražne čete, ki bi se eventuelno izkrcale, prodrle proti severu.

Predsednik: Ali vas, tovariš tožilec, zanima, ali je bila to naloga te linije, ali pa, ali je bila ta linija zgrajena?

Vojaški tožilec: Na eni strani me zanima, kakšen namen je imela, na drugi strani, zakaj se ni zgradila.

Kübler: Naloge sem povedal. Imela je namen, da sovražnika, ki bi vdrl na polotok, zadrži, da ne bi mogel vdreti proti severu v zaledje. Črta se ni popolnoma zgradila zaradi tega, ker nam je manjkalo sil in časa.

Vojaški tožilec: Zato, ker so vam to preprečili partizani.

Kübler: Mislim, da lahko rečem, da znatnih motitev pri izgradnji v Čičariji ni bilo.

Slovenska imena naših krajev 56.

Ščedna, Ščedno

Latinsko ime nekdanje vasice pri Trstu *Sylvula*, kar pomeni gozdič, je dalo današnje it. ime *Servola*. Ko so Slovenci naselili ta kraj, so tudi tu, kakor v preštevilnih krajih, gozd iztrebili, sčeidli, da so pridobili zemljo za kmečke kulture, sčedino. Iz prvotnega krajevnega imena *Ščédina* je po moderni vokalni redukciji v 16. stol. nastalo ime *Ščédna*. V prejšnjem stoletju tega imena niso več razumeli in je nastala hiperkorigirana oblika, ki se je sprva glasila *Skédenj*, a se je kmalu po kontaminaciji z izvirnim imenom pojavila nova oblika *Škédenj*.

Pri ti hiperkorekturi je očitno, da so skušali ime naslanjati na samostalnik *skedénj*, češ da je tam bil neki «škofov skedènj», saj je Ščedna bila oddavna posest tržaškega škofa. Kdor si je novo obliko izmislil, je očitno menil, da je skupina *čš*— na samem začetku izvirnega imena nastala iz *šk*— ali *sk*—, kar je v brkinskem narečju, ki se govori v Ščedni, normalen pojav (*mošči, ženšče* ipd.), a ni bil jezikovno izobražen, saj drugače ne bi mogel prezreti, da sta naglas in končni del izmišljenega imena *Škédenj* nespravljiva s samostalnikom *skedénj* oz. z izvirnim imenom *Ščédna*.

Novo ime je sprva motilo uporabnike, zato najdemo na žigih naših kulturnih društev v drugi polovici prejšnjega stoletja kar vse tri oblike: *Ščedna, Skedenj, Škedenj*, kakor da se ne morejo prav odločiti za nobeno.

Počasi se je v knjižni rabi uveljavila tretja oblika, pravi jezikovni monstrum, kakršnih je med našimi krajevnimi imeni prav malo. Toda izobraženi Ščedenci so še pozneje podvomili v veljavnost in možnost uporabe imena Škedenj in skušali ob različnih časih ponovno uveljavljati staro, pravilno in lepo domače ime *Ščedna*. Neposluh in neznanje večine je doslej prevladovalo in vsak nov poskus, uveljaviti znova Ščedno, se je izjalovil; škoda: zavest in dobra volja bi lahko staro ime spet uveljavili, kakor je volja narekovala in dosegla toliko sprememb pri uradnih krajevnih imenih.

Nerodnost pri rabi tega krajevnega imena je toliko večja, ker se je isto ime ohranilo v prvotni obliki v števerjanski občini pri zaselku, ki se danes glasi *Ščédno*. Toda it. oblika *Scédina* nam daje misliti, da je tudi to krajevno ime bilo sprva ženskega spola. Ime tega briškega kraja se danes sklanja kot pridevnik: *iz Ščédnega, v Ščédnem*.

Pri obeh krajih pa je pridevnik enak: *ščédenski*; in enako je ime za prebivalce: *Ščédenc, Ščédenka*.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Benetke: Koncert za jutri
13.30 DNEVNIK
14.00 Rim — TENIS
17.00 Mož, ki prihaja od daleč 6. in zadnji del TV nadalj.
18.00 Dokumentarna oddaja o živalstvu
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 HEIDI risani film
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 «Piccole donne — un musical»
22.00 Skupinska slika Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.15 Jerry Lewis show risanke
13.35 Male skrivnosti velike narave
17.00 A. Hitchock: VRAČAJO SE PRIJATELJI TV film Mladinska oddaja
18.00 Dogodivščine Blacka Beautya — TV film
18.25 Dnevnik 2 — Športne vesti
18.45 Izžrebanje loterije
18.50 Srečanje z Acquamanom in Supermanom
19.15 George in Mildred TV film Vremenske razmere
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 Marco Visconti, 1. nadaljevanje
21.55 Smrt nekega operaterja film Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI Boks

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 Compagnia marionettistica di Barletta di Michele Immes
19.20 Programi, ki smo jih videli in ki jih bomo videli na tretjem programu
19.50 Znanstvenikov portret
20.05 Vsi na oder
20.40 Sin dveh mater, 1. nadaljevanje
22.10 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

17.45 Poročila
17.50 Jazon in argonavti angleški film
19.30 Naš kraj
19.45 Srečni dan — TV film
20.10 Zlata ptica
20.15 Risanke
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV DNEVNIK Zgodba o Lini, TV nadaljevanka
22.10 Muppet show: Steve Martin
22.35 Pomagaj mi, drugi italijanski film
24.15 TV kažipot

Koper

20.00 Otroški kotiček
20.15 Stičišče
20.30 Risanke
20.45 TV DNEVNIK
21.00 VISOKI LJUDJE — film Režija: Raoul Walsh
23.00 Zgodba Eda Dowa — Hondo

Zagreb

18.15 Mladina poje
19.15 Mladinska oddaja
19.45 I. Kušan: Kupec smrdljivih sirov
20.30 TV DNEVNIK
21.00 Priden bom, dedek češki film

ŠVICA

19.10 TV film iz serije Bronk
20.30 Risanke
21.45 «Un sogno da un milione di dollari — film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Potovanje v Ameriko; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet in glasbene skice; 10.10 Radijski koncert: Iz pretekle sezone Glasbene matice, Slovenske prosvetne zveze in Zveze slovenske katoliške prosvete; 11.00 Jugoslovanska lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 «Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le», glasnik Kanalske doline; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbeni popoldan za mladino; 16.00 Iz filmskega sveta; 16.30 Poslušali boste; 16.50 Deset minut z orkestrom Dela Jusića; 17.10 Klasični album: Češkoslovaški skladatelji; 18.00 Iz življenja naših skladateljev: «Jacobus Gallus»; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.45 Vera in naš čas.

KOPER

(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 Dobro jutro z glasbo; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je. . .; 10.15 Poje Barry Manilov; 10.32 Glasbeni odmor; 10.40 Mozaik, glasba in nasveti; 11.32 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Kim, svet mladih; 14.33 Srečanje s slovenskimi ansambli; 15.45 Z nami je. . .; 16.00 Poslušam, poslušaš; 17.00 Glasovi in zvoki; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz. . .; 18.32 Glasbeni vikend.

KOPER

(Slovenski program)

7.30, 8.25 14.00, 15.30, 16.00, 17.30 Poročila; 7.00 - 8.30 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar; 7.15 Reklame; 7.37 Objave, kinospored; 8.15 Najava sporeda;

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov

UKW — Beli križ	102,0 MHz
UKW — Koper	98,1 MHz
UKW — Nanos	88,6 MHz

14.00 Pregled dogodkov in najava sporeda; 14.05 Med rojaki v zamejstvu; 14.40 Zapojmo in zaigrajmo — spored domačih viž in napevov; 15.00 Moja generacija; 15.37 Objave; 15.40 Glasbeni notes, reklame; 15.30 Glasba po željah; 17.00 Reklamno-glasbena oddaja; 17.15 Jugoton; 17.45 Objave in zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 6.30 Il Pazzariello; 7.15 Radio Folleromanzo; 8.40 Brasiliana; 9.00 Vikend, glasbeno-govorni program; 10.03 Glasbeni program z Ornello Vanoni; 12.30 Radijska priredba; 13.20 Iz rocka v rock; 14.30 Tudi mi smo; 15.30 Iz obale na obalo; 17.00 Jazzovski program; 17.25 Objektiv Evropa; 18.30 Globetrotter; 20.00 Dober večer, zdravnik, program o zdravstvu.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.35, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Glasba; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Tri, tri, tri, program o komediji, poeziji in prozi; 11.00 Long Playing Hit; 12.50 Alto gradimento; 13.35 Sound-Track; 15.00 Poletni čas; 16.39 Hit Parade; 17.32 Glasba, ki je všeč tebi, meni pa ne; 18.32 Poletni čas; 19.50 Plošče; 21.00 Poletni večeri.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 20.00 Poročila; 7.20 Rekreacija; 7.35 Vremensko poročilo za pomorščake; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Pionirski tednik; 9.30 - 9.45 Počitniško popotovanje od strani do strani; 10.05 Z radiom na poti; 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Sobotna matineja; 12.05 Zapojmo pesem: MPZ Glasbene matice — Trst in OS «Bojan Ilich» — Maribor; 12.20 Po republikah in pokrajinah; 12.40 Zapojmo z nami; 13.10 Godala v ritmu; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Veseli domači napevi; 14.00 Danes do 14. ure; 14.20 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam. . .; 15.05 Glasbena panorama; 15.55 Minute za EP; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Studio ob 18. uri; 19.00 Škatlica z godbo; 19.30 Mladi mladim; 19.55 Minute za EP; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 «Mladi mostovi»; 21.00 Sobotni zabavni večer; 22.00 Za prijetno razvedrilo; 22.30 24.00 Oddaja za naše izseljence; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Portreti jugoslovanskih ustvarjalcev in poustvarjalcev zabavne glasbe

TENIS

DAVISOV POKAL

Panatta nepričakovano klonil proti mlademu S. Simonssonu

Po srečanju posameznikov med Italijo in Švedsko je stanje izenačeno - Točko za «azzurre» je dosegel Corrado Barazzutti

RIM — Tudi brez svojega najboljšega igralca Bjorna Borga je Švedska v prvem dnevu evropskega finala v A skupini v Davisovem pokalu, ko sta bili na sporedu prvi srečanji posameznikov, izbojevala točko proti «azzurrom». Za presenečenje je poskrbel komaj dvajsetletni Stefan Simonsson, ki je v petih setih premagal št. 1 italijanskega tenisa, Adriana Panatto. V drugem dvoboju pa je Corrado Barazzutti odpravil Kjela Johanssona v treh nizih.

Po lahki zmagi Barazzuttija (z nekoliko bolj odločno igro bi lahko svojega nasprotnika še prej spravil na kolena), je kazalo, da bo naloga Italijanov sorazmeroma lahka. Nihče ni namreč pričakoval, da bo Panatta klonil. Da ne bo imel lahke naloge, pa je postalo jasno že v prvem setu: vodil je namreč že s 4:1, vendar ga je nasprotnik dohitel in niz zaključil v svojo korist po več kot eni uri igre.

V drugem setu je Simonsson nekoliko popustil in Panatta je stanje izenačil. V tretjem setu pa je italijanski predstavnik ponovil vrsto začetniških napak, ki so ga drago stale. V četrtem setu je kazalo, da si je Adriano nekoliko opomogel. Ob bodrenju publike je prešel v vodstvo s 5:4, v naslednji igri pa je še iztrgal servis nasprotniku in povedel s 6:4. Odločal je torej zadnji niz, v katerem pa je Panatta zašel v krizo in je po 50 minutah igre predal zmago mlademu nasprotniku.

Danes bo na sporedu srečanje dvojic, v katerih se bodo pomerili Panatta - Bertolucci in Johansson - Hans Simonsson, jutri pa bodo odigrali zadnja srečanja posameznikov in sicer: Panatta - Johansson in Barazzutti - Stefan Simonsson.

Včerajšnja izida:

Barazzutti - K. Johansson 6:3, 6:3, 6:2

S. Simonsson - Panatta 8:6, 1:6, 6:2, 4:6, 6:4

V FINALU B SKUPINE

BUKAREŠTA — Po prvem dnevu evropskega finala v B skupini Češkoslovaška vodi z 2:0 proti Romuniji. V prvem srečanju posameznikov je Ivan Lendl s 6:4, 6:1, 6:3 premagal Dumitruja Haradaua, v drugem srečanju pa je Pavel Slozil prav tako v treh setih z izidom 6:3, 6:3, 6:1 odpravil Florina Segarceanuja.

KOŠARKA

RIETI — Predvčerajšnjim se je v Rietiju zaključil mednarodni ženski košarkarski turnir.

V prvem kolu, ko je že vse kazalo na gotovo zmago jugoslovanske reprezentance nad Italijo, so «azzurre» povedle in zmagale s prednostjo 4 točk. SZ je visoko premagala bolgarsko reprezentanco.

V četrtek pa je Italija izgubila z Bolgarijo z 2 točkama razlike, SZ pa je visoko premagala «plave». Turnir je bil za italijansko reprezentanco le priprava na prihodnje OI.

NOGOMET

ZÜRICH — S prihodnjim letom bodo namesto mladinskega nogometnega turnirja UEFA vpeljali evropsko mladinsko prvenstvo. Nastopilo bo 31 ekip, ki bodo razdeljene v 15 skupin. Poleg tega je UEFA organizirala evropski turnir «under 16», ki je razdeljen na 8 skupin, v katerih igra 27 ekip.

Skupine evropskega mladinskega prvenstva so naslednje: 1. Wales - Irska; 2. Škotska - Islandija; 3. Velika Britanija - Severna Irska; 4. Finska - Švedska; 5. Poljska - NDR; 6. Danska - Norveška; 7. Nizozemska - Lukremburg - Belgija; 8. Francija - Portugalska; 9. Španija - Švica; 10. Madžarska - Romunija; 11. Malta - Italija; 12. Avstrija - Turčija; 13. SZ - Češkoslovaška; 14. Jugoslavija - Bolgarija; 15. Grčija - Ciper.

V kvalifikacijah ne igra ZRN, ki je evropski prvak.

FIRENCE — Jutri bo v Firencah sestanek italijanske nogometne zveze. Sestanek so sklicali, da dokončno potrdijo datum prihodnjih volitev, ki naj bi bile 3. avgusta. Po odstopu bivšega predsednika Artemia Franchija morajo izvoliti novega predsednika. Kandidati za to mesto so Renzo Righetti, Federico Sordillo in Artemio Franchi. Slednji, ki ima pravico ostati predsednik še do 31. marca 1981, pa noče sprejeti tega mesta. Manj možno pa je, da bo na mestu predsedstva triumvirat,

Belgijec Peeters med zmagovitim prihodom na cilj 14. etape «Toura» (Foto AP)

KOLESARSTVO

«TOUR DE FRANCE»

MIRNA ŠTIRINAJSTA ETAPA

Etapni zmagovalec Peeters je pobegnil 40 km pred ciljem - Skupna lestvica brez bistvenih sprememb

MONTPELLIER — Včerajšnja etapa ni prinesla nobene bistvene spremembe na skupni lestvici, etapo pa je osvojil dokaj nizko uvrščeni Belgijec Peeters.

Kdor je gledal včeraj karavano kolesarjev, je dobil jasen vtis, da so fantje zelo utrujeni. To niti ni čudno, saj so imeli za seboj izredno težko pirenejsko etapo in tako so včeraj v glavnem štedili svoje moči.

Etapa od Lezignana do Montpelliera (merila je 189,500 m) je bila brez posebnih dogodkov. Na prvi polovici je Zoetemelk skrbno nevtraliziral vse poskuse bega in tako je kratkotrajnejši podvig uspelo opraviti le Špancu Mayozu in Francozu Martinezu. Toda že po nekaj km vožnje ju je glavnina ujela.

Do odločilnega pobega je prišlo 40 km pred ciljem, ko je Peeters šinil v ospredje. Zoetemelk pa ni pokazal posebne prizadevnosti pri zasledovanju, saj je Belgijec na skupni lestvici uvrščen dokaj nizko. Peeters je tako sam prispel na cilj, glavnina pa je imela zamudo poldruge minute.

Lestvica včerajšnje 14. etape je bila taka:

1. Peeters (Bel.) 5.34'49" (s p.h. 33,959 km na uro)
2. Van Uliet (Niz.) po 1'34"
3. Bonnet (Fr.)
4. Peter Thaler (ZRN)
5. Jacobs (Bel.)
6. Ovion (Fr.)
7. Van de Velde (Niz.)
8. Pevenage (Bel.)
9. Martinez (Fr.)
10. Wynants (Bel.)

SKUPNA LESTVICA

1. Zoetemelk (Niz.)		69.56'29"
2. Kuiper (Niz.)	po	1'18"
3. Martin (Fr.)		4'55"
4. De Muynck (Bel.)		7'01"
5. Bazzo (Fr.)		7'10"
6. Bernaudeau (Fr.)		8'05"
7. Lubberding (Niz.)		8'59"
8. Agostinho (Por.)		9'52"
9. Seznec (Fr.)		10'00"
10. Nilsson (Šve.)		10'01"

NOGOMET

VČERAJ V MILANU

Sestavili so skupine za italijanski pokal

MILAN — Včeraj zjutraj so na sedežu zvezne lige izžrebali 7 kvalifikacijskih skupin za italijanski pokal. Skupine so sestavljene tako:

1. **skupina:** Juventus, Brescia, Udinese, Genoa, Taranto;
2. **skupina:** Inter, Avellino, Milan, Palermo, Catania;
3. **skupina:** Cagliari, Como, Monza, Spal, Foggia;
4. **skupina:** Fiorentina, Pistoiese, Cesena, Atalanta, Rimini;
5. **skupina:** Bologna, Napoli, Lanerossi Vicenza, Sampdoria, Pisa;
6. **skupina:** Ascoli, Lazio, Pescara, Verona, Varese;
7. **skupina:** Torino, Catanzaro, Perugia, Bari, Lecce.

JADRANJE

NEW YORK — Neka ameriška ribiška ladja je rešila italijanskega samotnega jadralca Antinia Chicatta, ki se je prevrnil s svojo jadrnico 300 milj južno od New Fundlanda.

Šved Simonsson (levo) je včeraj povsem nepričakovano premagal Panatto (desno) (Foto AP)

BOKS

DANES V LONDONU

Mattioli za svetovni naslov

Avstralsko-italijanski boksar je večji favorit kot Anglež Hope

LONDON — Drevi bo v Londonu verjetno zelo borben dvoboj za svetovni naslov v kategoriji junior srednje teže (verzije WBC) med italijansko - avstralskim boksarjem Rockyjem Mattiolijem in Angležem Hopejem. Prodanih je bilo skoraj 13.000 vstopnic, od katerih so približno 500 kupile italijanske agencije, ki so organizirale tudi posebne čarterske polete. Rocky ne bo imel le skromnega števila navijačev iz Italije, marveč bo na njegovi strani tudi veliko Angležev, ki menijo, da je on glavni favorit. Tako bo imel Mattioli več «fansev» kot Anglež. V obeh taborih pa vlada precejšnja samozavest.

Mattioli se je izvrstno pripravil na ta dvoboj in se ne boji nasprotnika, ki mu je v prejšnjem srečanju zlomil roko. Menil je, če bo vzdržal Hopejev napad v prvih krogih (Hopejevo najboljše orožje je hiter napad) bo zlahka zmagal.

V angleškem taboru je vse pripravljeno. Hope je bil januarja operiran na desnem očesu, a je opravil vse potrebne preglede. Zdravnik McLeodo, ki ga je operiral, je zagotovil, da ima njegov Hope enake možnosti za ponovno poškodbo na očesu, kot Mattioli na roki. Dodal je še, da vidi Hope po operaciji bolje kot z levim očesom.

Hope je domorodec iz Antigue, a je dobil angleško državljanstvo. Ima 28 let, tudi on je dobro pripravljen na dvoboj, a po operaciji še ni bil v ringu.

AVTOMOBILIZEM

BRANDS HATCH — Na včerajšnjih poskusnih vožnjah za Veliko nagrado Anglije v formuli ena, ki bo na sporedu jutri, je bil najhitrejši Francoz Pironi na ligieru. Nekaj stotink sekunde slabši čas je dosegel Avstralec Alan Jones, ki trenutno vodi na skupni lestvici svetovnega prvenstva. O enakovrednosti, ki je vladala med tema avtomobiloma, priča tudi tretje mesto Laffita (ligier) in četrto mesto Reutemanna (williams).

Precejšnje presenečenje pa je včeraj pripravil francoski pilot Prost (mclaren), ki je nepričakovano dosegel peti najboljši čas. Nekaj podobnega se ni zgodilo s ferrariji, čeprav je res, da je le malokdo upadal, to pa na račun ženske sekcije, ki je letos kakovostno prece narasla, kajti poleg skrbi za najmlajše polaga pozornost tudi na specializiranost nekaterih posameznikov.

Danes objavljamo pokrajinske lestvice dečkov, medtem, ko bomo lestvice deklic objavili v eni prihodnjih številk.

KATEGORIJA A (1966/67)

80 m ovire:

1. R. Pagliaro (CSI)	14"7
4. Marko Saksida (Adria)	15"8
10. Rudi Primosi (Bor)	16"6

V tej disciplini smo lani imeli v Aljoši Gašperlinu svojega najvidnejšega predstavnika, letos pa nimamo (prvič po več letih) atleta, ki bi se enakovredno kosal z najboljšimi, to pa predvsem zato, ker sta oba naša predstavnika na zaprekah komaj prvo leto v tej kategoriji.

Hoja 4 km:

1. S. Battiston (S. Giacomo)	22'41"4
5. Alfred Zudek (Adria)	25'13"8

80 m:

1. R. Girotto (CSI)	10"3
8. Andrej Furlan (Bor)	10"6
22. David Gregori (Adria)	11"3
Vasilij Pečar (Adria)	11'3
30. David Inamo (Bor)	11"5
39. Marko Saksida (Adria)	11"8
42. Maks Viller (Adria)	11"9
Marko Umari (Bor)	11"9
Marko Furlani (Bor)	11"9
Devan Cesar (Bor)	11"9
56. Francesco Biancuzzi (Bor)	12"0
63. Rudi Primosi (Bor)	12"6
70. Karlo Glavina (Adria)	13"1
72. Andrej Čok (Adria)	13"2

Tudi v sprintu letos nimamo vidnejših predstavnikov. Dober čas je dosegel le Furlan (še ta med tekmovaniem v četveroboju).

300 m:

1. P. Briganti (CSI)	43"2

2000 m:

1. David Gregori (Adria)	6'33"4
9. Andrej Pangos (Bor)	7'06"4
13. Marko Saksida (Adria)	7'43"8
16. Devan Cesar (Bor)	7'52"4

Ta je ena tistih disciplin, ki so nam letos prinesle največ zadoščenja, saj je v pokrajinskem merilu Gregori brez nasprotnikov, v deželi pa je na tretjem mestu. Temu atletu je v zimski sezoni uspela tudi uvrstitev v državni finale, katerega pa, žal, ni dosegel tudi na stezi, ker je pred deželnim prvenstvom zbolel in je tako tekmoval pod svojimi sposobnostmi.

Krogla:

1. F. Croccetti (S. Giacomo)	11,28 m
6. Andrej Furlan (Bor)	9,56 m
7. David Gregori (Adria)	9,50 m
13. Vasilij Pečar (Adria)	8,75 m
18. Maks Viller (Adria)	8,31 m
28. Andrej Čok (Adria)	7,65 m
30. David Inamo (Bor)	7,49 m
32. Sandro Cercego (Adria)	7,24 m
35. Rudi Primosi (Bor)	7,10 m
40. Devan Cesar (Bor)	6,67 m
42. Marko Umari (Bor)	6,60 m
46. Francesco Biancuzzi (Bor)	6,32 m
49. Marko Saksida (Adria)	5,95 m

Kljub temu, da je v tej disciplini najboljši Furlan, predstavlja pravzaprav presenečenje visoka uvrstitev Gregorija, sicer izrazitega srednjeprogaša.

Disk:

1. F. Bressi (Marathon)	26,78 m
2. Vasilij Pečar (Adria)	20,76 m
4. Rudi Primosi (Bor)	19,96 m
7. Devan Cesar (Bor)	12,52 m

Le dva centimetra ločita Pečarja od prvega na lestvici, tekmovalno pa je bil kljub temu prav ta atlet najboljši, z zmago na pokrajinskem prvenstvu.

Kroglica:

1. A. Scomegna (CSI)	48,05 m
2. Andrej Furlan (Bor)	46,24 m
9. David Gregori (Adria)	38,34 m
13. Andrej Čok (Adria)	34,29 m
15. Marko Furlani (Bor)	32,03 m
20. Valter Verduno (Adria)	30,04 m
23. Maks Viller (Adria)	28,80 m
25. Marko Saksida (Adria)	28,38 m
28. Sandro Cercego (Adria)	27,41 m
29. Karlo Glavina (Adria)	27,29 m
30. Andrej Bavčar (Bor)	27,16 m
32. Fabio Brigadini (Adria)	26,06 m
40. Francesco Biancuzzi (Bor)	20,64 m

Z drugim mestom Furlana imamo tudi letos našega predstavnika med najboljšimi. V tej disciplini smo bili že po tradiciji vedno na prvih mestih, verjetno pa bo borovcu ob koncu sezone uspelo prodreti celo na sam vrh lestvice.

Višina:

1. Andrej Furlan (Bor)	1,55 m
L. Semeraro (CUS)	1,55 m
9. Fabio Brigadini (Adria)	1,40 m
12. Andrej Čok (Adria)	1,30 m
19. Valter Verduno (Adria)	1,25 m

S prvim mestom v višini je Furlan dokazal, da je med našimi tekmovalci gotovo najpopolnejši in bi bilo v bodoče verjetno zanimivo slediti temu atletu v mnogoboju.

Daljina:

1. A. Scomegna (CSI)	5,36 m
2. Andrej Furlan (Bor)	5,12 m
7. Vasilij Pečar (Adria)	4,60 m
16. David Gregori (Adria)	4,30 m
21. Maks Viller (Adria)	4,15 m
25. David Inamo (Bor)	4,07 m
26. Marko Umari (Bor)	4,07 m
36. Devan Cesar (Bor)	3,95 m
37. Francesco Biancuzzi (Bor)	3,95 m
50. Marko Saksida (Adria)	3,70 m
56. Andrej Bavčar (Bor)	3,58 m
62. Rudi Primosi (Bor)	3,55 m
71. Valter Verduno (Adria)	3,28 m
74. Karel Glavina (Adria)	3,16 m

Svojo moč v skokih je Furlan potrdil tudi z zelo dobrim drugim mestom v daljini. Rekord je dosegel sicer med četverobojem, kar pomeni, da se da rezultat še izboljšati. Isto velja tudi za Pečarja, ki bi kmalu moral doseči skok čez pet metrov.

Palica:

1. A. Scomegna (CSI)	2,70 m
3. Andrej Furlan (Bor)	2,30 m

V tej disciplini je visoka uvrstitev našega tekmovalca predvsem sad zelo slabe konkurence, saj se s to panogo med dečki v Trstu ukvarja le peščica atletov.

Peteroskok:

1. Vasilij Pečar (Adria)	12,82 m
3. Maks Viller (Adria)	12,22 m
4. David Inamo (Bor)	11,66 m
5. Andrej Furlan (Bor)	11,39 m
8. David Gregori (Adria)	11,09 m
9. Devan Cesar (Bor)	10,94 m
10. Valter Verduno (Adria)	10,12 m
11. Rudi Primosi (Bor)	9,91 m

To je druga panoga, ki nam je doslej prinesla največ zadoščenja, predvsem s strani Pečarja, ki je letos že dvakrat popravil pokrajinski rekord, poleg tega pa je nastopil tudi na državnem finalu, kjer je s sicer neveljavnim skokom dokazal, da lahko svoj rezultat še krepko izboljša. Ne smemo pa niti mimo zelo dobrega rezultata Villerja, ki je pravzaprav naša bodočnost v tej panogi, glede na to, da bo v tej kategoriji tekmoval še prihodnje leto.

Četveroboj:

1. A. Scomegna (CSI)	1720 točk
2. A. Furlan (Bor)	1588 točk
3. D. Gregori (Adria)	1362 točk
8. V. Pečar (Adria)	1160 točk
21. D. Cesar (Bor)	372 točk
23. M. Saksida (Adria)	284 točk
27. F. Biancuzzi (Bor)	116 točk

Drugo mesto Furlana v mnogoboju je pravzaprav le potrdilo o izredni polivalentnosti tega atleta, presenečenje pa predstavlja tretje mesto Gregorija, ki je bil sicer manj kvotiran od klubskega tovariša Pečarja, ki pa se bo verjetno lahko bistveno popravil na deželnem prvenstvu v tej disciplini.

Štafeta 4x100 m:

1. CSI	51"4

Štafeta 3x1200 m:

1. CSI	11'53"7
2. Adria	12'20"8

(Pečar - Saksida - Gregori)

KATEGORIJA B (1968/69)

80 m ovire:

1. B. Race (Bor)	15"0
6. A. Oberdan (Bor)	16"5

Prvo mesto Raceta v tej disciplini nekoliko popravlja nizke uvrstitve, ki so jih naši atleti dosegli v starejši kategoriji. Sicer pa je tudi dosežen rezultat precej zanimiv.

Hoja 4 km:

1. Marchesi (S. Giacomo)	24'08"5

80 m:

1. M. Rovere (S. Giacomo)	11"4
17. D. Metton (Bor)	12"7
18. R. Madotto (Adria)	12"9
31. S. Lorenzi (Adria)	13"5
D. Giacomini (Adria)	13"5
D. Blažina (Bor)	13"5

2000 m:

1. R. Bellina (CSI)	7'04"8

Krogla:

1. A. Košuta (Bor)	6,24 m
2. O. Bachi (Adria)	5,89 m
5. D. Blažina (Bor)	5,58 m
8. D. Metton (Bor)	5,13 m
9. D. Stupar (Bor)	4,80 m

Pravo premoč v pokrajini smo zabeležili v metu krogle, kjer sta prvi dve mesti last naših atletov. Najboljši je bil Košuta, talent pa je vsekakor Bachi, ki je leto dni mlajši.

Kroglica:

1. O. Bachi (Adria)	27,98 m
4. R. Madotto (Adria)	26,18 m
6. D. Metton (Bor)	24,94 m
D. Blažina (Bor)	24,94 m
13. D. Giacomini (Adria)	18,70 m

Svoj izreden talent je Bachi dokazal tudi v metu kroglice, kjer mu je uspelo celo prevzeti vodilno mesto.

Daljina:

1. M. Tomasini (CSI)	4,43 m
4. A. Oberdan (Bor)	3,90 m
15. O. Bachi (Adria)	3,49 m
22. D. Giacomini (Adria)	3,32 m

Višina:

1. R. Madotto (Adria)	1,25 m
9. D. Giacomini (Adria)	1,10 m

Spet vodilno mesto našega predstavnika. Tudi Madotto predstavlja velik up naše atletike glede na to, da je šele prvo leto v tej kategoriji, kljub temu pa se že nahaja na samem vrhu v pokrajini.

Štafeta 4x100 m:

1. CUS	59"8

Štafeta 4x1200 m:

1. CSI	13'32"4
4. Adria	15'04"4

(Bachi - Madotto - Giacomini)

KATEGARIJA C 1 (1970/71)

50 m:

1. A. Davide (S. Giacomo)	8"1
6. M. Mahorčič (Adria)	8"9
16. P. Fontanot (Adria)	9"7

800 m:

1. G. Marchesi (S. Giacomo)	2'53"3
8. D. Milano (Adria)	3'18"6
9. S. Mahnič (Adria)	3'21"6

Krogla:

1. M. Babic (SAAT)	4,89 m

Kroglica:

1. A. Davide (S. Giacomo)	28,90 m
7. P. Fontanot (Adria)	21,06 m
8. D. Milano (Adria)	19,16 m

Višina:

1. G. Venier S. Giacomo)	1,00 m
2. M. Mahorčič (Adria)	95 m

Daljina:

1. C. Di Marco (Marathon)	3,40 m
4. S. Mahnič (Adria)	2,20 m

KATEGORIJA C 2 (1972/73)

50 m:

1. G. Pinto (S. Giacomo)	8"6
12. P. Fontanot (Adria)	10"3

800 m:

1. M. Cocolo (S. Giacomo)	3'03"0

Kroglica:

1. E. Naperotti (SAAT)	26,14 m
7. P. Fontanot (Adria)	16,14 m

Daljina:

1 M. Hrovatin (S. Giacomo)	2,69 m

Rezultate kategorij C 1 in C 2 moramo jemati s pridržkom, so pa dokaz, da obstaja skrb tudi za «zaledje», kar je bistvenega pomena za nadaljni razvoj in napredek vsakega društva.

R. F.

ATLETIKA

PREGLED PRVEGA DELA SEZONE DEČKOV

DOSLEJ NAJUSPEŠNEJŠA SEZONA

Razveseljivo je dejstvo, da postaja naša atletika tudi med najmlajšimi vedno bolj množična

Z državnim finalom propagandnega sektorja, ki je bil 5. in 6. t.m. v Montecatiniju Terme in na katerem sta nastopila tudi Vasilij Pečar (Adria) ter borovka Tiziana Natural, se je uradno zaključil prvi del sezone za dečke in deklice. Kot vsako leto bomo tudi tokrat podali obračun rezultatov, ki so jih v tem prvem delu dosegli slovenski atleti, objavili pa bomo tudi pokrajinske lestvice po panogah ter kategorijah.

Kar se tiče naših dveh društev, ki tekmujeta v propagandnem sektorju atletske zveze, moramo najprej omeniti velik kakovostni korak, ki ga je v letošnji sezoni opravila lonjerska Adria med dečki. Odkar društvo deluje gotovo ni imelo v svoji sredi toliko in takšnih kakovostnih elementov kot jih ima prav letos. Temu je priča tudi trenutno drugo mesto med dečki, na katerem se društvo nahaja na pokrajinski ravni. Verjetno bo v nadaljevanju sezone to mesto zelo težko obdržati, saj šteje marsikatero italijansko društvo v svoji sredi po dvakrat in tudi trikrat večje število atletov, vsekakor pa bi bila že osvojitev tretjega mesta, lep uspeh.

Kar se tiče Bora, moramo priznati, da je raven med dečki nekoliko

KOŠARKA

Na turnirju S. Lorenzo

Jadranovci doslej upravičili pričakovanja

Prvi del turnirja «S. Lorenzo» se je ugodno končal za Jadranovce (ki sicer nastopajo pod imenom «Discoteca La Bora»), saj so zasedli odlično prvo mesto. Res je sicer, da so njihove uvrste ojačili Klobas, Žerjal in Robert Danev, vendar je tudi res, da so bili v isti skupini z AGIP, za katerega so zaigrali Ritossa in Scollini, ki nastopata pri tržaškem Hurlinghamu, ter odlični center Kraškega zidarja iz Sežane Hilarij Brezec. Tudi publika, ki se vsak večer zbira ob robu igrišča v Škednju, je bodrila naše fante, tudi takrat, ko so se srečali s Color Arte, ki je v bistvu domače moštvo saj zanj nastopajo košarkarji, ki bodo prihodnje leto igrali pri Servolani. To je dokaz, da je tržaški publiki všeč hitra in živa igra, ki jo naši fantje predvajajo v napadu in njihova obramba mož moža.

V četrtek zvečer se je začel drugi del turnirja. Discoteca La Bora je igrala proti ekipi Jeans Corners, ki se je v drugi skupini uvrstila na zadnje mesto. Naši fantje pa so tokrat verjetno zaradi podcenjevanja nasprotnika zaigrali daleč pod svojimi sposobnostmi in zmagali le z dvema točkama razlike. Pravila turnirja pa so taka da bi se v primeru poraza v povratnem srečanju (danes ob 19.30) za več kot tri točke razlike, v finalni del uvrstil Jeans Corners, Discoteca La Bora pa bi bila izločena, čeprav je po mnenju nekaterih favorit za končno zmago. Naj povemo še, da bi se v primeru poraza Jadrana Jeans Corners uvrstil v finalni del samo z eno zmago. (ekr)

SINOČNJA IZIDA

Edi Mobili - AGIP	87:83
Color Arte - Goruppi	114:92

Samski proti poročenim

Na nogometnem igrišču v Domju se bosta danes ob 18.30, kot je vaška navada, spoprijeli ekipi poročenih in samskih iz Boršta in Zabrežca.

Drevi zato vsi vabljeni na tekmo in, zakaj ne, tudi na zakusko, ki bo po končani tekmi v Hribenci.

KOLESARSTVO

JUTRI V BAZOVICI

Dirka cikloamaterjev v priredbi KK Adria

Klavdij Marušič ponovno favorit - Svoj nastop je zagotovil tudi Tone Kunaver - Dirka bo na kronometer

Na relaciji Bazovica - Opčine - Bazovica bo jutri na sporedu četrta izvedba cikloamaterske kolesarske dirke na kronometer za trofejo Agraria Močilnik. Dirka se bo odvijala na progi petnajstih kilometrov, rezervirana pa je za vse kategorije cikloamaterjev. Ob 9. uri bo start mlajših kategorij, ob 10. uri pa veteranov, med katerimi bodo tudi člani lonjerskega društva Adria, prireditelja te manifestacije.

Dirka je rezervirana za specialiste v tej panogi, eden velikih favoritov pa je prav član Adrie Klavdij Marušič, ki je pred dvema letoma že zmagal. Največjega konkurenta bo prav gotovo imel v ljubljanskem vozaču Tonetu Kunaverju, ki je že najavil svoj prihod. Prireditelj računa, da se bo poleg Kunaverja udeležilo dirke še precej drugih jugoslovanskih kolesarjev, predvsem pa iz pobratenih slovenskih klubov Kokrice in Grosuplja ter Roga Franeka iz Ljubljane.

Zmagovalci prejšnjih izvedb pa so naslednji:

24. 7. 1977:

1. Jurada (Cremcaffè TS) - 14,5 km 42,417 km na uro
2. Marušič (Adria)
3. Cerasari (UC Triestina)

23. 7. 1978:

1. Marušič (Adria) - 14,3 km - 40,753 km na uro
2. Jurada (Cremcaffè)
3. Zerial (ACT)

22. 7. 1979:

1. Colus (Italcantieri) 15 km - 41,808 km na uro
2. Marušič (Adria)
3. Dean (Italcantieri)

R. Pečar

TENIS

NA TRADICIONALNEM TROBOJU

NOV POMEMBEN USPEH GAJE

Z zmago na srečanju z Novo Gorico in Tolminom je osvojila prehodni pokal - Podatki o članstvu razveseljivi - Težave z objekti - Pobuda za poletni mladinski center

Na tradicionalnem troboju Trst - Nova Gorica - Tolmin, je slovensko teniško društvo Gaja spet osvojilo prvo mesto in s tem tudi prehodni pokal. Tekmovanje je bilo v Tolminu, kjer so se pomerili člani, medtem ko so mladinci in članice nastopile v Novi Gorici.

Turnir je pokazal tehnično dovršenost tržaških igralcev. Zadovoljili so predvsem najmlajši, ki so svojo prvo zahtevnejšo tekmovalno preizkušnjo izpeljali več kot zadovoljivo. Dokaj dober je bil tudi nastop Gajevih deklet, Grgičeve in Sancinove, ki sta z dvema gladkima zmagama bistveno prispevali h končnemu uspehu.

Doseženi rezultati pričajo, da je teniško društvo Gaja s svojim vztrajnim delom zasedlo vidno mesto v športnem prostoru slovenskih organizacij v zamejstvu. V teniški odsek Gaje se je letos vključilo nad trideset mladincev, prav toliko pa je bilo novih «odraslih» članov. Podatki o članstvu so torej dokaj razveseljivi in spodbudni, a obenem kažejo potrebo, da društvo razširi svoje objekte, spričo dejstva, da so italijanski klubi v Trstu in drugod v deželi v tem pogledu veliko bogatejši.

Kljub tem problemom si je vodstvo Gaje zadalo nalogo, da razširi poznavanje tenisa predvsem med mladino: zato je sklenilo, da bo v sodelovanju s teniškimi klubi Tolmin, Nova Gorica, Sežana in Bernardin Koper ustanovilo poletni mladinski center, ki bo začel delovati že v prihodnjih tednih. R. K.

HELSINKI — Italijan Venanzio Ortis je na mednarodnem mitingu v Helsinkih v teku na 500 m osvojil šele tretje mesto s skromnim časom 13'43"3. Tudi ostali rezultati so bili zelo slabi.

VZHODNI BERLIN — Vzhodnonemškega atleta Lutza Dobrowskega, ki je pred časom izenačil evropski rekord Nenada Stekića v skoku v daljino, so vključili v nemško olimpijsko reprezentanco.

OBVESTILA

Jutri ob 9. uri se v Nabrežini prične balinarski turnir, na katerem bodo sodelovali: Buje, Komen, Postojna, Ilirska Bistrica, Sokol Nabrežina, Olimpia Trst, Devin, Sesljan, Portuale, Občine in Nabrežina.

Za mladino od 14 do 18 let prireja Čupa v Sesljanu tečaj flying junior. Začetek tečaja, ki bo trajal 10 dni, bo 31. julija ob 9. uri zjutraj.

Vpisovanje na sedežu ZSŠDI od 8. do 14. ure. Vpisnina je 20.000 lir. Vse informacije lahko dobite pri vodji tečaja Klavdiju Cibicu, tel. 225-478.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN». V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 12. julija 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PO UKAZU AJATULAHA HOMEINIJA

Iz humanitarnih razlogov izpustili ameriškega talca

Richard Queen je že prispel v Zürich - Admiral Madani oporeka teheranskemu parlamentu

ZÜRICH — Včeraj ob 12.15 so iz letala «Swissair» izkrcali 28-letnega namestnika konzula ameriškega veleposlaništva v Teheranu Richarda Queena. Njegovo osvoboditev je predsinočnjim ukazal ajatulah Homeini, potem ko so teheranski zdravniki, ki so ga že nekaj dni zdravili v neki bolnišnici, izjavili, da bi bilo pametno, če bi bolnika premestili v kako državo, ki ima bolj specializirano zdravniško oskrbo.

To je prvi ameriški talec, ki so ga izpustili iz izključno humanitarnih razlogov; 19. in 20. novembra lani so namreč osvobodili 13 talcev (5 žensk in 8 črncev) predvsem iz propagandno-političnih razlogov. Richarda Queena so takoj po prihodu sprejeli v neko zürisko bolnišnico, kar naj bi predpostavljalo, da ne more nadaljevati poti do ZDA, ali pa do ameriških vojaških bolnišnic v ZRN.

Za sedaj še ni povsem jasno, zaradi kakšne bolezni, so Queena najprej sprejeli v neko teheransko bolnišnico in nato celo osvobodili. Glasnik iranskega predsednika Banisadra je izjavil, da trdijo islamski študentje, ki so do nedavnega nadzorovali sedaj osvobojenega talca, da je Queen bolehal za psihičnimi motnjami. Ob prihodu v Zürich je Queen izjavil, da ne pozna svoje bolezni, a da je baje staknil kak virus, ki mu povzroča bolečine v glavi. Glasnik švicarskega veleposlaništva v Teheranu pa domneva, da so Queenove psihične motnje posledica kake novotvorbe v možganih.

Vest o osvoboditvi talca je ameriški predsednik Carter sprejel z zadovoljstvom, a je takoj poudaril, da bi morali iranski «teroristi» izpustiti vse preostale talce. Medtem pa iranski predsednik Banisadr obtožuje ZDA, da so podpirale zaroto pilotov letalskega oporišča Nodžeh blizu Hamadana, 400 kilometrov zahodno od Teherana. Večino zarotnikov so že onesposobili, izvedelo pa se je, da bi po bombardiranju ključnih položajev v Iranu, med katerimi stanovanje ajatulaha Homeinija in teološko šolo v Komu poverili predsedništvo bivšemu premieru zadnje šahove vlade Bahtiaru. Revolucionarni svet pa trdi, da so zaroto podpirali v Bagdadu in da bi morale iraške čete takoj po državnem udaru vkorakati v zahodni Iran.

Dvojnost oblasti se v Iranu pozna tudi v takih primerih. Da pa bi bilo nerazumevanje iranske revolucije popolno, je včeraj izdatno ponovno poskrbel ajatulah Homeini, ki je povsem nepričakovano napadel svoje «stanovske kolege». šiitsko duhovščino. Kaj jim očita ni znano, a nov Homeinijev poseg je le ponovni dokaz, da se revolucija ni še umirila. Ob tem je zanimivo, da je poslanec in admiral Ahmad Madani sklenil, da se ne bo udeleževal zasedanj iranskega parlamenta, «dokler ne bo zavladala pravica in resnična revolucionarna misel». Napovedal je tudi, da islamski integralisti že «izdelujejo» gradivo, ki bi ga politično pokopalo.

Na sliki (telefoto AP): osvobojenega talca Richarda Queena nosijo proti rešilcu na zürišem letališču.

MOSKVA — V okviru poslovnih stikov z italijansko družbo Pressindustria, je sovjetska ustanova za zunanjo trgovino kupila strojno opremo za 7 obratov za izdelovanje kvasa. V preteklem letu je sovjetska ustanova Technopromimport že nabavila pri tej italijanski družbi več strojne onreme za izdelovanje kvasa in peko kruha.

Poplave na Poljskem

VARŠAVA — Dež, ki že dva dni nenehno pada na Poljsko, je povzročil ogromno škodo poljedelstvu. Minister za kmetijstvo Leon Klonica je izjavil, da je voda preplavila kar 200 tisoč hektarov obdelane zemlje, kar se bo nedvomno poznalo pri letošnjem pridelku. V 12 vojvodinah so že stekle akcije za obvarovanje pred poplavami in nekatere družine so morale zapustiti svoje domove.

NADALJUJE SE POT LIPICANCEV

Poštna kočija včeraj prispela v Postojno

POSTOJNA — Včeraj so slovesno sprejeli v Postojni poštno kočijo, ki že šesti dan potuje po Sloveniji mimo Maribora, Ptuja, Celja in Ljubljane tja do Lipice, kjer jo bodo v nedeljo popoldne, kot na vsej poti doslej, pričakali s slovesnim sprejemom. Tudi pred postojnsko pošto je bila izmenjava pisemskih pošiljk, nakar so snežno beli in iskri lipicanci štirivprege, seveda s svojim spremstvom, nadaljevali pot po postojnskih ulicah, kjer so se zgrnili številni radovedneži ter turisti. Pred gimnazijo je bila osrednja slovesnost z veličastnim sprejemom kočije prijateljstva med narodi Jugoslavije, Italije in Avstrije.

Slavnostna govornika na slovesnosti v Postojni sta bila predsednik skupščine občine Postojna Zvone Nastra ter upravnik temeljne organizacije združenega dela za PTT promet Postojne Ivan Čič, ki sta poudarila te kulturno-zgodovinske in turistične manifestacije na vsej poti poštne kočije in to od Dunaja do Lipice, ki letos slavi 400-letnico obstoja svoje kobilarne.

Tako se poštna kocija približuje končni postaji v Lipici, kjer bo, kot že rečeno, tudi osrednja prireditev.

V. K.

Argentina prodaja žito Sovjetski zvezi

BUENOS AIRES — Argentinske oblasti so sporočile, da so sklenile sporazum, ki predvideva prodajo Sovjetski zvezi v petih letih 22 milijonov in pol ton žita, sirka in sojinih semen. Vsako leto bo Argentina izvozila v SZ 2 milijona ton žita in sirka ter pol milijona ton sojinih semen. Letos je SZ že uvozila 3,75 milijona ton žita (90 odst. pridelka), ki ga je plačala po visokih cenah.

Zvedelo se je tudi, da bo Avstraliji prodala SZ 2 milijona ton žita v vrednosti 300 milijonov avstralskih dolarjev.

Pogajanja med Argentino in SZ so se začela že v januarju takoj po ameriškem embargu izvoza žita v ZSSR. Temu se nista pridružili ne Argentina in niti Avstralija, kar jemlje ameriški pobudi skoraj vsakršno učinkovitost.

Za napad mravelj na bolnika ni kriv nihče

RIM — Primer bolnika, ki so ga našli v rimski bolnišnici popolnoma prekritega z mravljami, je le osamljen slučaj. To je izjavil podtajnik za zdravstvo Orsini, ki je odgovarjal radikalcem v poslanski zbornici. Politik je nadaljeval, da je golazen pritegnila hrana, ki so jo našli blizu postelje. Zaradi tega po njegovem ni mogoče nikogar obsojati za ta primer, čeprav je znano, da higiena v rimski polikliniki ni ravno zgledna.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DOKONČNO IZGLASOVAN ZAKON O POVEČANJU «SKLADA ZA TRST»

Ugodna ocena predsednika Pittonija - Senatorka Grbčeva o zahtevah KPI - Posegi v korist dežele iz državnega proračuna

V četrtek je senat dokončno odobril zakon o podaljšanju veljavnosti in finančni okrepitvi «Sklada za Trst». Veljavnost zakona je bila, kakor znano (o tem smo poročali, ko je o zadevi razpravljala poslanska zbornica), podaljšana za nadaljnjih 15 let, letna dotacija sklada pa povišana z 9,7 na 30 milijard lir na leto. V prihodnjih 15 letih bo torej tržaško gospodarstvo lahko računalo na pomoč iz tega naslova v skupni vrednosti 450 milijar lir.

Predsednik sklada Pittoni je v tej zvezi poudaril, da bo s sredstvi iz sklada mogoče uresničiti številne nove pobude na Tržaškem, med temi tudi zahtevnejša javna dela, saj bo po novem pravilniku omogočeno izvajanje razvojnil. programov, ki se bodo glasili tudi na več let, medtem ko je poprej veljalo, da so s sredstvi Sklada za Trst dovoljeni posegi le v okviru in do vrednosti posameznih letnih dotacij.

V razpravo pred končnim glasovanjem o novem zakonu je posegla tudi komunistična senatorka Jelka Gerbec, ki je poudarila pomen nove norme za povzdig tržaškega gospodarstva. Z nakazilom 30 milijard lir na leto — je nadaljevala Gerbčeva — pa naj vlada in stranke, ki jo sestavljajo, nikar ne mislijo, da so opravile vso svojo dolžnost do Trsta. Okrepitev Sklada je namreč le prispevek k reševanju perečih gospodarskih vprašanj na Tržaškem, nikakor pa ne predstavlja dokončne rešitve za mesto v krizi.

Trst je mesto — je še poudarila Gerbčeva — ki so ga politične izbire osrednjih vlad v vsem povojnem času le emarginirale in potiskale v ozadje. Očitno je, da so imele te vlade namen drugače «ovrednotiti» mesto in deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Kako bi si sicer razložili, da je danes na ozemlju te dežele osredotočena kar tretjina vse italijanske vojske, da so bila okrog Trsta postavljena številna raketna oporišča, da so na raznih območjih dežele izkopali 400 jam za atomske mine in da nameravajo zdaj postaviti še druga oporišča za rakete «pershing» in «Cruise».

Obmejna lega Trsta bi nasprotno zahtevala vse drugačne prijeme — je nadaljevala senatorka —, predvsem nove pobude za razvoj vsestranskega sodelovanja in prijateljskih odnosov s sosedi in z vsem svetom. Prav zaradi tega komunisti zahtevajo, naj vlada povsem spremeni svoj odnos do Trsta, naj sestavi strateški program za nov zagon celotne tržaške ekonomije s posebnim poudarkom na industrijske, luške in trgovinske dejavnosti, ki naj upošteva smernice osimskih sporazumov in nedavne pogodbe o gospodarskem sodelovanju med EGS in Jugoslavijo, in končno naj poskrbi, da bo omenjeni strateški načrt izdelan pred koncem letošnjega leta.

Drugi vladni posegi za razvoj gospodarskih dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajini so predvideni v državnem proračunu za leto 1980 in v triletnem proračunu 1980-82, ki sta bila pravkar objavljena v Uradnem vestniku. Predvideni posegi so naslednji: 520 milijonov za mejni prehod v Gorici, za mejni prehod pri Lipici in za posodobitev drugih prehodov na meji z Jugoslavijo; 25 milijard za gradnjo avtocestnih odsekov od Moščenic do mejnih prehodov pri Fernetičih, na Pesku in pri Škofijah; izplačilo sredstev za dograditev železniške proge v predoru v Trstu in za speljavo nove proge med Sv. Ivanom ob Nadiži in Redipuglio; 800 milijonov za dograditev zidanega doka v Tržaškem arzenalu - Sv. Marku; 5 milijard za razna javna dela in kulturne prireditve na Tržaškem.

35 let delovanja fakultete za inženirstvo

Pred petintridesetimi leti je začela delovati na tržaški univerzi fakulteta za inženirstvo. Včeraj so na sedežu omenjene fakultete s kratko slovesnostjo proslavili to pomembno obletnico in obenem predstavili občinstvu zanimivo monografijo «Fakulteta za inženirstvo — nastanek in delovanje». Poleg rektorja tržaške univerze in profesorjev, sta svečanosti prisostvovala tudi predsednik deželnega sveta Colli in prefekt Marrosu. Začetnim pozdravom in željam, da bi fakulteta nadaljevala svoje poslanstvo, je sledila predstavitev knjige. Prof. Ramponi je podal kratko zgodovino fakultete, ki si je v 35 letih priborila važno mesto v Italiji in v Evropi tako na znanstvenem kot na didaktičnem področju, in nato opisal vsebino obsežne monografije, ki daje popolno sliko o dosedanjem delovanju.

Izgubljeno - najdeno

V uradu 129 tržaške občinske palače, hranijo sledeče predmete: zaščitno steklo za motocikel, 17 knjig Enciclopedia della donna, plastični podložki za avtomobil, plastična vrečka s knjigami in revijami, torbica iz rdečega usnja, kovinska ura teletron, moška ura doxa, štiri srebrni podstavki za kupe, motocikel ciao, motocikel garelli, šopi ključev in lire ter tuja valuta.

Najdeni predmeti so na razpolago lastnikom na sedežu tržaške občine na Trgu Unità, v tretjem nadstropju, soba št. 129.

PREJŠNJO NOČ V RIMSKI ČETRTI TRASTEVERE

Med zasledovanjem občinski redarji ubili 21-letno Alberto Battistello

Dekle se ni ustavila na ukaz in je skušala povoziti redarje - Po dogodku več kot sto Rimljanov napadlo in opsovalo agente - Razplet dogodkov ni še popolnoma jasen

RIM — «To je grozna nesreča in absurdna smrt. Prvo jamstvo, ki ga moramo nuditi vsem, tako državljanom kot občinskim redarjem, je takojšnja preiskava, ki ne sme imeti predsodkov do nikogar», s temi besedami je rimski župan Petroselli komentiral smrt 21-letne Alberte Battistelle, ki so jo v znani rimski četrti Trastevere prejšnjo noč ubili mestni redarji, ker se ni hotela ustaviti na njihov ukaz.

Z druge strani pa avtonomni sindikat FAILEL - CONFAIL mestnih redarjev poudarja, da prihaja do teh dogodkov zato, «ker je občinska uprava prepustila mesto in nekatere njegove predele določenim osebam, ki nimajo civilne vzgoje, njim pa zoperstavlja mestne redarje. Slednji so največkrat neoboroženi, ker jih ne smatrajo za policijske agente, ker uprava ni tega zahtevala.» Zato je avtonomni sindikat oklical protestno gibanje svoje kategorije in zahteval soočenje z občinskim odborom.

Medtem pa so preiskovalci le s težavo obnovili vsaj v grobih obrisih dinamiko te «absurdne smrti». Alberta Battistella je okrog ene po polnoči vozila po četrti Trastevere ukradeni fiat 500. Z njo je bila še neka druga oseba, ki pa je med poznejšim dogajanjem izginila. Baje je ženska hotela oropati neko dekle, ki je šla mimo, a ker se je slednja upirala in je začela kričati, se je Battistellova skušala naglo oddaljiti in je zavozila proti pasu, ki je namenjen pešcem. Tu je srečala tri mestne redarje (ni še jasno, če so bili v skupini ali ločeni), ki so jo hoteli ustaviti.

Ker dekle ni kazala tega namena, ampak je še bolj pritisnila na plin in jih celo skušala povoziti, so redarji proti fiatu 500 izstrelili nekaj strelov, a kljub temu je dekle nadaljevala vožnjo do bližnje ulice, kjer jo je ustavil četrti redar, ki ji je z orožjem v rokah ukazal, naj stopi iz avtomobila. Dekle pa je spet pritisnila na plin in skušala zbežati. Tokrat pa so jo streli, ki jih je poslednji «mož javne varnosti» izstrelil, ranili do smrti. Alberta Battistella je namreč še pred prevozom v bolnico izdihnila.

To je bil le prvi, najhujši del dogajanja, ki pa mu je sledil protest več kot sto prebivalcev te mestne četrti, v glavnem mladih, ki so sledili dogajanju.

Obkolili so redarje, jih začeli obmetavati z raznimi predmeti, kamenjem in psovkami, češ da so morilci. Neka skupina je podtaknila ogenj motornemu kolesu redarja, pri tem pa so se plameni razširili še na dva avtomobila. Na ta kres so stanovalci bližnjih poslopij zmetali še smeti in razno šaro, tako da so ogenj gasilci le s težavo pogasili.

Karabinjerji, ki so prihiteli na kraj izgredov in pa mestni redarji, so včeraj pripravili poročili za kvestorja in župana ter sporočili, da so aretirali nekega mladeniča, ki je sodeloval pri izgredih. Iz več političnih strank pa so prišli protesti, češ da je za organe javne varnosti zakon Reale pravo «dovoljenje za ubijanje».

ISLAMABAD — Islamska ideologija nasprotuje tudi konjskim stavam, ker obsoja vse hazardne igre kot grešne. Zato jih prepovedujejo tudi ob priložnosti tradicionalnih ljudskih praznikov.

V NABREŽINI DRUŠTVENI PRAZNIK ŠD SOKOL IN KD IGO GRUDEN

Poletje — čas vaških praznikov. Tudi v Nabrežini upamo, da nam bo vreme naklonjeno in da bo danes in jutri lahko nemoteno potekal tradicionalni društveni praznik, ki ga že vrsto let prireja ŠD Sokol in KD Igo Gruden.

Prireditev, ki bo na Sokolovem igrišču v neposredni bližini nabrežinske cerkve, ne bo le priložnost za srečanje med znanci. Danes in jutri je na sporedu tudi košarkarski turnir, jutri zjutraj pa slikarski ex tempore, zvečer pa bo priznana plesna skupina C.I.A.B.S. iz Tržiča predstavila standardne plese.

Oba večera bo od 21. ure dalje tudi priložnost za ples, saj bosta igrala kvalitetna ansambla: The Lords jutri, danes pa Vikis, ansambel narodnozabavne glasbe slovenskih izseljencev s Švedske, ki se je odlično odrezal na zadnjem števerjanskem festivalu, od koder je odnesel nagrado občinstva.

Društveni delavci obljubljajo, da bodo postregli obiskovalcem in gostom s pristnimi domačimi jedmi; o vinu pa sploh ne sme biti razprave — nabrežinsko bo.

Na sliki: Ansambel Vikis

V PRIREDBI POKRAJINSKE FEDERACIJE KPI

Danes na velesejmu začetek festivala komunističnega tiska

Bogat kulturni spored - Drevi nastop godbe iz Ricmanj, Vivianijevega gledališča in folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane

Kot običajno, prireja tržaška avtonomna federacija KPI tudi letos pokrajinski festival «Unità in Dela». Odprtje festivala bo danes v prostorih tržaškega velesejma pri Montebelu. Prireditev se bo nadaljevala ves teden do nedelje, 20. julija. Program je bodisi na kulturnem kot na političnem področju zelo bogat. Na festivalu bodo prisotne organizacije ARCI - UISP, UDI - ZŽI, ITALIA - ZSSR, FGCI - ZKMI idr. Svojo prisotnost je potrdilo tudi več založništev, ki bodo postavila na ogled in prodajala svoje knjige.

Tudi za jedačo in pijačo bo preskrbljeno, saj bodo delovali dobro založeni kioski. ANPI pa bo pripravila bogat srečolov. Naj naštejemo predstave, ki bodo vsak večer ob 21. uri. V ponedeljek, 14. julija bo na sporedu koncert Veronique Chalot, v torek, 15. julija recital Milly, v sredo, 16. julija rock koncert Giannne Nannini, v četrtek, 17. julija kabaret France Valeri, v petek, 18. julija recital Edmonde Aldini, v soboto, 19. julija se nam bo predstavil partizanski zbor, v nedeljo, 20. julija pa mestna godba na pihala G. Verdi.

Na festivalu bosta igrala orkestra iz Emilie Romagne in sicer v nedeljo, 13. orkester Piera Ragnija in v nedeljo, 20. orkester «Novalis - Dimensione Romagna».

Današnji program predvideva nastop godbe na pihala iz Ricmanj ob 17. uri. Ob istem času se bo predstavil tudi Claudio Viviani s svojim «Teatro semplice». Zadnja točka današnjega kulturnega sporeda pa je nastop znane folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane, ki se je pred nedavnim predstavila tržaški javnosti med praznikom v parku bivše psihiatrične bolnišnice.

ZA NEKATERE PREDMETE PRIHAJAJO CELO IZ TUJIH DRŽAV

Težave slovenske šole pri izbiri primernih in sodobnih učbenikov

Razpisi deželnega šolskega urada za izvirna besedila ne dajejo zadovoljivih rezultatov

Šolski učbeniki, ki bi morali v korak z novimi potrebami, so prav gotovo eden od problemov, ki se pojavljajo vsako šolsko leto znova. S temi problemi se srečujejo tako dijaki in učenci, kot učno osebje vseh stopenj. Ne nazadnje se z njimi sooča tudi Tržaška knjigarna, ki skrbi za nabavo večine učbenikov. Kaj se pravzaprav dogaja na tem področju?

Na slovenskih šolah uporabljajo učbenike, ki prihajajo iz Slovenije, Italije in nekateri celo iz Nemčije ter Anglije (razne jezikovne vadnice), ki se dobijo preko italijanskih reprezentantov. Sicer težave ne obstajajo pri izbiri italijanskih tekstov, ali celo nemških in angleških. Je pa velik problem, kje dobiti dobre slovenske knjige, ki naj ustrezajo programom in ohranijo istočasno visok kakovostni nivo. Knjige, ki prihajajo iz Slovenije so gotovo aktualne in kakovostne, večkrat pa ne ustrezajo okvirnim učnim načrtom. Zato se je treba posluževati prevodov italijanskih knjig. T. prevodi so pa večkrat že zastareli.

Italijanski učbenik, ki je bil preveden še pred leti, sploh ni več aktualen in tudi slovenska izdaja je seveda zastarela. Nekaterih knjig pa sploh ni v slovenski izdaji. To so predvsem tehnični učbeniki za višje šole. Treba je torej uporabljati italijanske knjige, ali si pomagati celo z raznimi skriptami. Lahko si predstavljamo na kakšne težave naletijo profesorji in dijaki v takšnih učnih razmerah. To se sicer dogaja tudi na srednjih šolah, kjer primanjkuje učbenik zgodovine.

Najboljša rešitev bi bila torej, da bi zamejski Slovenci pisali slovenske učbenike sami. Deželni šolski urad je sicer že večkrat ponovil razpis, vendar je imel zelo majhen odziv. Knjige, ki bi jih sami pisali, bi bile najbolj primerne za naše razmere. Zavedamo se, da smo italijanski državljani, Slovenci izven Slovenije, s svojo problematiko in svojo realnostjo. Tako bi morale biti tudi knjige, ki jih uporabljamo v šoli, sestavljene po našem merilu. Poudarjamo torej, da bi se morali sami potruditi, čeprav se zavedamo, da takšno delo zahteva precej truda in časa in tudi, da zaslužka pri tem praktično ni.

Da bi se pobliže seznanili s problemi, ki nastajajo pri izbiri, nabavi in nakupu učbenikov na raznih šolah, smo se pogovorili z nekaterimi profesorji, učitelji in z osebjem Tržaške knjigarne.

Za prevode italijanskih učbenikov skrbi deželni šolski urad in jih tudi izdaja. Dijaki si lahko nabavijo te knjige pri Sv. Jakobu, vse ostale učbenike pa prodaja Tržaška knjigarna. Večina knjig prihaja iz Slovenije ali iz raznih italijanskih založniških hiš, preko reprezentantov pa dobiva tudi nekatere angleške in nemške tekste. V Tržaški knjigarni so nam povedali, da imajo precej problemov s šolskimi učbeniki. Na posameznih višjih šolah pošiljajo že ob koncu šolskega leta sezname učbenikov, ki so predvideni za naslednje šolsko leto. Tako Tržaška knjigarna lahko naroči knjige že junija. Problemi pa nastajajo, če so knjige že razprodane in ni predviden njihov ponatis. Včasih se celo zgodi, da profesorji uvajajo v seznam šolskih učbenikov nove knjige, pri tem se pa ne pozanimajo, če je knjiga sploh v prodaji ali če je na razpolago cenejša izdaja. Logično pride tako do težav, ki jih knjigarna sama ne more rešiti.

Bomo imeli ženske generale?

RIM — Komisija za varnost in vojsko pri poslanski zbornici proučuje v teh dneh zakonski osnutek o prostovoljni vojaški službi za ženske. V svojem spremnem referatu socialist Falco Accame predlaga, naj bi ženske lahko vstopile v vse šole in akademije za oficirje in podoficirje; odprta naj jim bodo vsa mesta v generalštabih pehote, mornarice in letalstva. Po zamisli parlamentarca bo moral vsak generalštab imeti v svojih vrstah vsaj po enega ženskega generala, za ta naslov pa bodo lahko konkurirale vse ženske med 50. in 65. letom starosti, ki so izkušene v vojaških veščinah (napr., ki so se udeležile odporniškega gibanja). V celoti pa bo ženskam na razpolago približno 800 mest za oficirje.

BRUSELJ — V državah članicah Evropske gospodarske skupnosti živi približno 10 milijonov nepismenih. To je ugotovila stalna komisija «forum gioventù» EGS. Raziskavo so opravili v Belgiji, Danski, Franciji, ZRN, Irski, Nizozemski in Veliki Britaniji.

IZ PUŠČAVE ZA ZAPAHE

Oblasti Tucsona v Arizoni so obtožile ilegalnega prestopa ameriške meje edina preživela od skupine salvadorskih beguncev, ki so prejšnji teden izgubili življenje v Arizonski puščavi (Telefoto AP)

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
BRESCIANI BRUNO
UL. NAZIONALE 47 - OPČINE (Trst)

IGNIS

hladilniki «freddo alluminio»

pralni stroji s stranskim ali zgornjim polnjenjem

štedilniki «multiforno» 250°

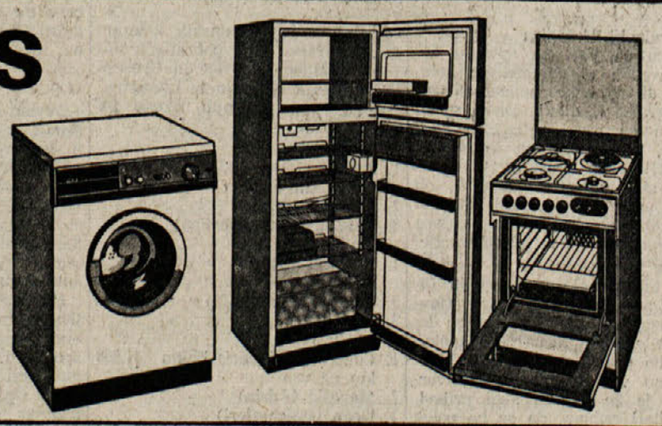

DAN